

SZLOVÁK ÉS MAGYAR TANNYELVŰ
GIMNÁZIUM
NOVÉ ZÁMKY - ÉRSEKÚJVÁR

150

EMLEKKÖNYV

AZ ISKOLA MEGALAPÍTÁSÁNAK
150. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL
KIADOTT

EMLEKKÖNYV

1842

1992

SZLOVÁK ÉS MAGYAR TANNYELVŰ
GIMNÁZIUM
NOVÉ ZÁMKY - ÉRSEKÚJVÁR

Handwritten signature

Szerkesztette: Peržel Magda
Munkatársak: Fabó Éva, RNDr. Mojzes Ildikó, Stancz György, Száraz Magdolna
A kiadásért felelős: Tóth Sándor igazgató
Címlapterv: Brigán Zoltán, RNDr. Mojzes Ildikó

A jubileumi ünnepséget és az Emlékkönyv kiadást szponzorálták:

1. I.B.A, spol. s r.o. Nové Zámky, Ivan Baláz
2. Kabelschlepp - ČSFR spol. s r.o. Nové Zámky
3. Stardust a.s. - Ing. Mikuláš Kováč
4. Ing. arch. Ladislav Bakša
6. Lino, Ondrej Lehocký
7. Ing. Peter Gossányi
8. Ing. Ondrej Števár
9. Valiček Zoltán
10. Ing. Igor Novák
11. Termotechnika spol. s r.o. Nové Zámky
12. Vavreczky Attila
13. Kovács Ferenc
14. Dr. Szirmák Imre
15. firma VIBERO

Előszó

Az 1992-es esztendő számunkra, érsekújvári tanárok számára két jeles évforduló éve: J.A.Komenský, a népek és nemzetek tanítója születésének 400. évfordulójára valamint gimnáziumunk megalapításának 150. évfordulójára emlékezünk az idén. Az iskolánk jubileuma tiszteletére rendezett ünnepségek úgymond szerves részét képezik a nagy európai gondolkodó, a cseh nemzet hűséges fia emléke előtt tisztelgő megemlékezésorozatnak. Komenský az emberiség boldogabb jövőjét elsősorban a művelődésben látta:

"Az iskola olyan műhely, amelyben az ifjú elméket az erény és a tudás elsajátításához vezetik."

Tán éppen az idézett gondolat ösztönözte elődeinket másfél évszázaddal ezelőt, amikor azon fáradoztak, hogy városunkban is létrejöjjön egy ilyen szellemi műhely, a gimnázium. Az ifjúság erkölcsét nemesítő és tudását gyarapító intézményre valóban égető szüksége volt a városnak, amely a XIX. század közepén erőteljes fejlődésnek indult. A település fejlődését az a kiváltságlevél alapozta meg, amelyben Széchenyi György 1691-ben városi rangra emelte Érsekújvárt. A város történetének eme nevezetes eseményének 300. évfordulójáról az elmúlt évben emlékeztünk meg. Nagyon jelentős emléktűnnek részesei vagyunk tehát. A nevezett események a város történelmének időben távoli szakaszaihoz kötődnek ugyan, mégis felfedezhetünk közöttük bizonyos belső összefüggést. Hiszen Komenský művelődéseszményét valósították meg az újvári városatyák, amikor 1842-ben biztosították az utódok, a jövő nemzedékek művelődését.

150 éves fennállása alatt a gimnázium több jelentős esemény színtere volt. Padjait számos olyan diák hagyta el, akik az élet különböző szinterein kiváló szakemberként, ismert művészként, sportolóként bizonyították tehetségüket. Az élet forgatagában helyüket becsülettel megálló öregdiákok százai öregbítik iskolánk hírnevét az egész országban és határainkon túl is.

Jubilálóm gimnáziumunk történetét emlékkönyvünk külön fejezetében mutatjuk be. Nem vállalkozhatunk arra a rendkívül nagy feladatra, hogy feldolgozzuk a másfél évszázad eseményeit és eredményeit. Szerény kiadványunk további lapjain ezért csupán az utolsó két évtized jelentősebb mozzanatairól adunk számot. 1969-től, a gimnáziumi oktatás felújításának évétől napjainkig mutatjuk be tehát iskolánkat az eredmények tükrében.

Emlékkönyvünkkel tisztelettel szeretnénk adózni a múltnak, kifejezni szeretetünket a pedagógusmunka, hivatásunk iránt. Hiszen "az iskola a jelenben szolgálja a jövőt, - a múlt értékeivel."

Tóth Sándor
igazgató

150 éves az Érsekújvári Gimnázium

A Szó, amely Isten, reddőiben őrizi az emberi nem történetét az első naptól fogva, s minden nép történetét annak nyelvében, olyan bizonyossággal s oly cáfolhatatlanul, hogy zavarba ejti a járatlanokat és tudósokat egyaránt.

Jean Pierre

Érsekújvár az elmúlt évben, 1991-ben ünnepelte várossá válásának 300. évfordulóját. Széchenyi György, esztergomi érsek 1691. október 29-én kelt adománylevelében városi kiváltságjogokat adományozott a településnek.

A 19. században a Kis-Alföld szívében fekvő mezőváros gyors ütemű fejlődésnek indult, az iparosodás és a polgárosodás útjára lépett. A lakosság részéről hamarosan felmerült az az igény, hogy a város ne csak gazdaságilag és közigazgatásilag, de szellemi tekintetben is meghatározó jelentőségű települése legyen a termékeny, sík vidéknek. Ezért már a múlt század harmincas éveiben nagyarányú mozgalom indult meg a polgárság körében egy kisebb tanoda létesítésére, amelyet a helyi polgárok gyermekein kívül a környék műveltség után vágyó fiataljai látogathatnának. A mozgalom élére egy érsekújvári tanító, Zibriny (Zsibrényi) József állt, akinek 1830-ban sikerült a város honatyáit rávennie, hogy az akkor már dűledező elemi iskola helyett felépítendő új iskolaépületben az elemi osztályokon kívül a leendő gimnázium is helyet kapjon. A városban gyűjtés indult, melynek eredményeként 1832-ben magához az uralkodóhoz, V. Ferdinandhoz fordult a város, s kérte a gimnázium megnyitásának engedélyezését. Kérvényüket 1833-ban és 1834-ben is megismételték, de eredmény nélkül, ezért a város polgársága és vezetősége reményét veszítve lemondott tervéről. Hatéves hallgatás után a város újra kezdeményezte az ügyet, amely elől már Ferdinand sem zárkozhatott el. Időközben a város újabb gyűjtéssel és kölcsönökkel a gimnázium alapítókéjét olyan tekintélyes összegre növelte, hogy az iskola fenntartása sem az államot, sem a tanulmányi és vallási alapot nem terhelte meg. Így az 1840 áprilisában az országgyűléshez küldött leiratában Ferdinand hozzájárult a kérés teljesítéséhez. A bécsi Királyi Kancellária azonban a hivatalos engedélyt csak 1842. március 19-én adta ki, akkor is csak a város sürgetésére. A gimnázium 1842 októberében nyitotta meg kapuit a tudásra vágyó fiatalok előtt a város polgárságának nagy örömeire. A tanítás latin nyelven indult meg, de 1844-ben az ismert országgyűlési határozat értelmében magyar lett a tanítási nyelv. Az oktatást a ferencesrendi papok biztosították.

1851-1861 között szünetelt a tanítás, mivel az osztálytanításról szűköds anyagiak miatt képtelenek voltak átváltani a szaktanításra, melyet viszont az új tanterv előírt. Az 1883-as iskolatörvény értelmében a középiskolai tanároktól meg kellett követelni a főiskolai képzettséget. Az addig oktató ferences atyák nem rendelkeztek ilyen képesítéssel, ezért 1886-tól már világi tanárok oktattak az intézetben. A világi tanárok alkalmazásával azonban sem az iskola szellemében sem a tanítás menetében és módjában nem történt különösebb változás. Továbbra is mint községi katolikus algimnázium szerepelt az intézet, amely fokozatosan kezdett kinőni szűk keretei közül, és vidékről is vonzotta magához a tanulni vágyó fiatalokat.

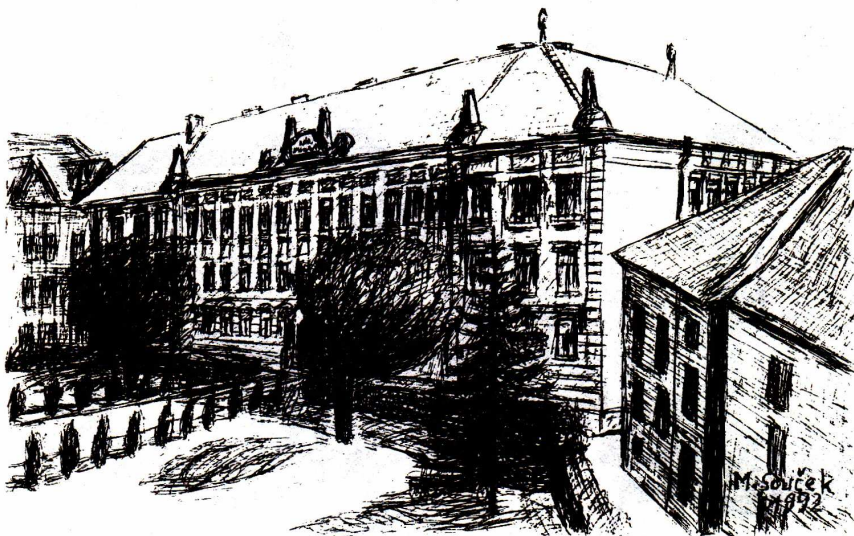
Az 1894/95-ik tanévtől a négyosztályos algimnázium 8 osztályos főgimnáziummá fejlődött. Az 1832-ben emelt iskolaépület elsősorban az elemi iskola osztályai számára készült, és a gimnázium

A gimnázium első épülete (M. Souček, 1992)

csak szükségszerűségből kapott helyet az épületben. Az iskolának főgimnáziummá való kiépítésével a régi épület már szűknek bizonyult. A szükséges anyagiak összegyűjtése után 1909 tavaszán Fábíán János érsekújvári plébános által adományozott Pap-kertben kezdődött meg 1909 tavaszán az új gimnázium építése. Az állam magára vállalta a gimnázium fenntartásának nagy részét, s évi 32000 korona állami segéllyel támogatta az intézetet. Az impozáns, kétemeletes épületben 1911 szeptemberében kezdődött meg az oktatás, és ebben az épületben folyik a mai napig. Az első világháború kitörése a gimnázium életét is megbolygatta. A tanárok közül sokat behívtak katonának, ezért az intézetben a tanítást csak állandó helyettesítésekkel, osztályösszevonásokkal tudták megoldani. Természetesen a háború szociális és erkölcsi kihatásai sem hagyták érintetlenül az iskolát.

A trianoni békével a nagyhatalmak szentesítették az ország feldarabolását, és sok százezer magyart juttattak kisebbségi sorsba. A cseh csapatok 1919 januárjától egészen szeptember 20-ig megszállva tartották az iskolát. Ezalatt a tanítás a Szent Ferenc-rendi kolostorban, a Flenger-intézetben és más helyeken folyt. 1920 szeptemberében nyitották meg az első szlovák osztályt. A város és az állam között 1925. június 11-én létrejött szerződés értelmében az állam birtokába vette a közben már reálgimnáziummá alakult volt községi katolikus főgimnáziumot. Az államosítás után az iskola "Állami Csehszlovák Reálgimnázium magyar párhuzamos osztályokkal" néven szerepelt.

A gimnázium jelenlegi épülete (M. Souček, 1992)

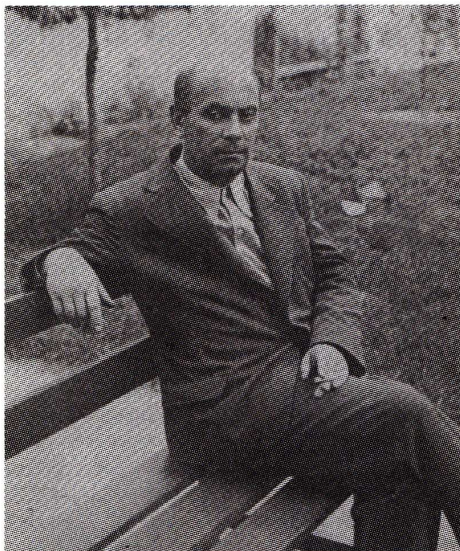
egészen 1938-ig. Ebben az időben az intézetnek 19 osztálya volt, és esetenként több mint 60 diák is tanult egy osztályban. A legnagyobb helyiségproblémák az 1935/36-os tanévben voltak, amikor 28 osztálya volt az intézetnek (14 szlovák és 14 magyar osztály, 524 szlovák és 498 magyar diákkal). A háború utáni első érettségi vizsgákra az 1927/28-as tanévben került sor.

Milyen lehetett az iskolai élet, milyenek voltak a hétköznapok ezekben az esztendőkbén? A magyar és szlovák nemzetiségű diákok békében és barátságban éltek az intézet falai között. Minden évben különböző kulturális és sportesemények gazdagították az iskola életét. Ezek sorába tartozott az igen népszerű Czuczor Gergely cserkészcsapat tevékenysége. A csapat tagjai minden évben nyári táborokat, különböző gyűjtési akciókat szerveztek. Nem feledkeztek meg a vallásos nevelésről, és sikeres kultúrestekkel gazdagították a város polgárságának életét. A diákok különböző önképzőkörökbe tömörülve mélyítették el tudásukat egyes tantárgyakban. Különösen eredményes volt a történelmi és irodalmi önképzőkör munkája, melyek számos neves irodalmár és történész pályafutását alapozták meg. A lelkes tanárok irányításával az egyes összejöveteleken az előadásokat szavaltatok, ének- és zeneszámok tarkították. A önképzőkörök tagjai diákbalokat is szerveztek. A magyar részlegen az önképzőkör Czuczor Gergely nevét, szlovák részén pedig Anton Bernolák nevét viselte. A Sarló mozgalom, amely 1928-ban a prágai főiskolások kezdeményezésére jött létre, az intézetben is megvetette lábát. Az újvári diákok is bekapcsolódtak a mozgalomba, és különösen

a gimnáziumi éveket követően, egyetemista korukban kezdték járni a falvakat, gyűjtötték az adatokat a különböző szociográfiai felmérésekhez.

Májusban a diákoknak nemcsak a közeledő tanév vége jelentett örömet, hanem a majális vagy juniális is, amelyet hagyományosan egy szombat délutánon rendeztek meg a város közvetlen közelében, a Berekben. Ez az egyetlen erdő Újvár közelében, amely már abban az időben is a lakosság kedvelt kirándulóhelye volt. A berki juniálisok, majálisok fogalommá váltak a városban és környékén is, izgatottan készülődtek rá a város fiataljai.

1928 és 1938 között 231 diák szerzett érettségi bizonyítványt a gimnáziumban. Ezalatt az idő alatt az intézet tekintélye sok tekintetben meg is növekedett. A szomszédos városok magyar gimnáziumainak (Léva, Nyitra, Aranyosmarót) megszűnésével az Érsekújvári Gimnázium lett az egész Mátyusföld, főleg a Nyitra völgye magyar ifjúságának szinte egyetlen magasabb műveltség-szerző helye és lehetősége. Ez a tény abban is kifejezésre jutott, hogy még a világháborút megelőző években az intézet diákjainak nagy része Érsekújvár városának polgári társadalmából került ki, addig a háborút követően inkább a környék szolgáltatta a tanulók zömét. S mivel a város környékének magyarságát túlnyomó részt földművesek képezték, ezért egyre több paraszti származású gyerek látogatta az intézetet. Így közelebb kerültek egymáshoz a város és a falu iparos és földműves gyerekei.

Gánóczy Mihály, a diákok kedvenc "Miska bácsija"

A nagyhatalmak igazságtalan trianoni döntése került felülbíráásra 1938-ban. A november másodikai bécsi döntés értelmében a Felvidék egy része, így Érsekújvár is visszakerült Magyarországhoz. 1938. november 8-án a magyar honvédcsoportok bevonultak a városba. Új fejezet kezdődött a város és a gimnázium életében. Ezen a napon a gimnázium új nevet kapott: Magyar Királyi Állami Pázmány Péter Gimnázium. Pázmány Pétert a XVII. században bensőséges kap-

csolat fűzte a városhoz. A település földesura volt, nagy összegeket fordított arra, hogy a várat erős kőfal vegye körül, ő alapította az érsekújvári ferencesrendi kolostort, otthont és templomot építtetett a szerzetesatyáknak, akik később életre hívták a gimnázium jogelődjét.

A változást követően a szlovák tagozat megszűnt, de Darina Marková kitartó fáradozásának köszönhetően a minisztérium Surányban engedélyezte a szlovák gimnázium megnyitását.

Az 1942/43-as tanévben ünnepelte az iskola megalakulásának 100 éves évfordulóját. A jubileumi ünnepséget hosszú és fáradságos előkészítő munka előzte meg. Már az előző tanévben megkezdődtek az előkészületek az iskola főigazgatójának, Mrenna József tanügyi főtanácsos vezetésével. Sajnos, a háborús gondok és nehézségek sok szép elképzelést meghiúsítottak. Így a jubileumi programot egy napba voltak kénytelenek összesűríteni, október 4-re, vasárnapra. Már az előző nap reggelén idetévedt idegen érezhette, hogy a városban valamilyen nagy esemény készül. Az állomást a város szívével összekötő utcák házait fellebegtették, és a forgalom is élénkebb volt, mint máskor. A délután folyamán már egykori osztálytársak találkoztak a rég nem látott alma mater udvarán, s nem egy öregdiák szemében csillogott a meghatottság örömkönnye, midőn beléptek az iskola kapuján. Megtekinthették az iskola 100 éves történetét bemutató kiállítást, melyet Thain János címzetes igazgató, az iskola jeles rajztanára nyitott meg. A megjelent diákok egymás után ismertek rá egy-egy kedves emlékre, s ha csak rövid időre is, de lélekben újra diákok lehettek. Este fél hatkor került sor az ünnepi hangversenyre, melyet Mrenna József főigazgató ünnepi szavai előztek meg.

Másnap, október 4-én derűs őszi napra ébredt a város. Az ünnepi szentmise után az iskola ifjúsága és az öregdiákok visszatértek a gimnázium épületébe, ahol már a teljes díszben ragyogó épület előtt került sor a tulajdonképpeni jubileumi ünnepségre. A zenekar játéka és az ünnepi beszéd után leleplezték az emléktáblákat, majd ismét ünnepi beszédekkel folytatódtak az ünnepségek, melyek nemcsak ennek a városnak volt az ünnepe, felfigyelt rá az egész ország.

100 éves a gimnázium, Száraz László a diákok nevében mond ünnepi beszédet

A jubileumi évben népfőiskolai tanfolyamot is indítottak, melynek vezetésével Vas Károly tanítót bízták meg. Célja részben falvaink szellemi életének fejlesztése, részben egy egyetemesebb, szélesebb látókörű vezető réteg képzése volt. Az 1941. október 3-án szétküldött felhívásra ötvenen jelentkeztek, és közülük 33 hallgatót vettek fel a tanfolyamra.

A háború éveiben az utolsó érettségi vizsgák az 1943/44-es tanévben voltak a gimnáziumban. Még ugyanebben az évben a katonaság elfoglalta az épületet. A háború után, 1945. április 28-án új igazgatót neveztek ki az iskola élére Klačansky Rudolf személyében. A május 16-án kelt iskolaügyi rendelettel megszüntették a magyar iskolákat, és felmondtak a magyar tanároknak. A "hontalanság éveiben" az újvári magyarság is megszenvedte a per nélkül kimondott kollektív bűnösség minden atrocitását: a kitelepítést, a csehországi munkaszolgálatot, a reszlovakizálást, a magyar iskolák bezárását, a magyar szó írásbeli és köznyelvi használatának tiltását.

A szlovák tanítási nyelvű Surányi Gimnáziumot Újvárbá helyezték. A bombázások, a háború nyomot hagyott az iskola épületén, ám mindezek ellenére 1945. szeptember 10-én megkezdődött a tanítás, de csak szlovák nyelven. Az 1945/46-os tanévben 12 osztály nyílt.

Csak 1949-1950-ben nyitották meg újra kapuikat a magyar iskolák. Óriási gondot jelentett, hogy a Felvidék magyar értelmisége a háború és a háborút követő időszak embertelenségei miatt erősen megfogyatkozott. Nagyon kevés volt a magyar pedagógus. 1952. szeptember 5-én kapott engedélyt az intézet igazgatója egy magyar osztály megnyitására. Az 1953-as esztendő ismét változást hozott az iskola életében: tizenegyesosztályos iskolák nyíltak, amelyek a nyolcosztályos gimnáziumot voltak hivatva helyettesíteni. Két szlovák és egy magyar tanítási nyelvű tizenegyes iskola működött városunkban. Az egyes számú, szlovák tannyelvű a Gimnázium épületében kapott helyet, a kettes számú az egykori Állami Polgári Leányiskolában (Simor) működött. A gimnázium magyar diákjai a mai magyar alapiskola tantermeiben tanulhattak az ott létesült Tizenegyes Középiskolában. A 11 évből 8 volt az alap- és 3 a középiskolai képzés. A kezdeti és későbbi nehézségek ellenére az iskola elkezdte egy új magyar értelmiség felnevelését városunkban. Igaz, időről időre folyamatosan pótolni kellett a leforgácsolódó diákokat, ennek ellenére nagy mértékben hozzájárult egy tehetséges műszaki és humán értelmiség kialakulásához. Az említett iskolatípust az 1960-ban kiadott újabb iskolatörvény szüntette meg, melynek alapján újra szétváltak az alap- és középiskolák. Az 1961/62-es tanévtől szlovák és magyar nyelven ismét a régi gimnázium falai között folyt az oktatás; megalakultak az általános műveltséget nyújtó középiskolák közös igazgatás alatt. A kényszerházasság nem igazán vált a magyar nyelvű oktatás előnyére, hiszen sok esetben a magyar osztályokban csak konyhanyelvi szintet bíró szlovák pedagógusok oktattak. Az iskolában ebben az időben 10 nappali osztály volt 314 diákkal valamint az esti tagozat 120 diákkal. A 19 tanár és az iskola irányítását két évre Klement Zajíčekre bízták.

1969-től újból áttérték a 4 osztályos gimnáziumi oktatásra, de 1973-ig még párhuzamosan léteztek az ún. általános műveltséget nyújtó osztályok is. Az 1971/72-es tanévben például 9 gimnáziumi és 8 általános műveltséget nyújtó osztálya volt az intézetnek.

Az iskola fennállása óta tanteremgondokkal küzdött, és a helyzet ma is hasonló. Ezt a problémát rövid időre sikerült kiküszöbölni 1978-ban, amikor befejezték az iskola új szárnyának építését. Ekkor az iskola 6 tanteremmel, szertárakkal és irodahelyiségekkel bővült. Az 1977/78-as tanévben az új csehszlovák oktatási-nevelési program szellemében a kilencéves alapiskola nyolcadik osztályát befejező tanulók is felvételt nyerhettek a gimnáziumba. Ezzel párhuzamosan bevezették a választható szaktantárgyak csoportos oktatását: a programozás és számítástechnika alapjait, műszaki kémiát és az elektrotechnika alapjait. Ezen tantárgycsoportok bevezetésével az iskola elveszítette hagyományos gimnáziumi jellegét, és részben a szakközépiskolák szerepét kívánta felvállalni. Ez törést eredményezett a humán tantárgyak oktatásában, és a technokrata szemlélet uralkodott el oktatásügyünkben, így gimnáziumunkban is. Ez a szemlélet 1989 novem-

Barák Józsefnek mondanak köszönetet az 1959-ben ballagó diákok

**Az irodalmi színpadunk fellépése 1977-ben
Garay Gábor: Orpheusz átváltozásai című darabbal**

Ladislav Gunda az iskola igazgatója az 1957-61 és 1963-83-as években

berét követően megváltozott, s ma már újra egyensúlyba kerültek a humán tantárgyak a természettudományi tantárgyakkal. Előtérbe került az idegen nyelvek oktatása.

1983-tól az iskola élén Tóth Sándor igazgató áll, aki az érdemei elismerése mellett nyugdíjba vonult Ladislav Gundát váltotta fel. Tóth Sándor irányításával folyik jelenleg is az intézet bővítése, korszerűsítése.

Az 1989. november 17-i bársonyos forradalom és az azt követő rendszerváltás hasonlóan mint az egész társadalom életében, iskolánkban is nagy változásokat hozott. Szabadabb légkörben kezdhettünk el végre dolgozni, az iskola önálló jogi személlyé vált, megszűnt a kizárólagos felső irányítás. A tanárok is szabadabb kezet kaptak, felszabadultak a kötelezően előírt központi tantervek és a marxista-leninista szemléletű oktató-nevelő munka kényszerű szorításából. Elkezdhettek végre szabadabban dolgozni és gondolkodni, és megkötések nélküli kreativitásra nevelni a diákokat.

A gimnázium magyar pedagógusai a szülőkkel karöltve úgy érezték, hogy magasabb színvonalú anyanyelvi képzést biztosítana egy önálló magyar gimnázium. Beadvánnyal fordultak ezért (melyet aláírásgyűjtéssel nyomatékosítottak) az iskolaügyi minisztériumhoz, és kérték a közös igazgatóságú gimnázium szétválasztását. Az egyértelmű válasz a mai napig várat magára. Az 1989 novemberét követő lelkesedésünk szárnyaszegetté vált. Tőrekvésünk azonban, amely a meghirdetett demokráciára alapoz, ma is időszerű.

"Az a tény, hogy anyanyelvem magyar és magyarul beszélek, gondolkodom, írok, életem legnagyobb eseménye, melyhez nincs fogható ... Ebben az egyedül való életben csak így nyilatkozhatom meg igazán." (Kosztolányi Dezső).

Érsekújvár, a 300 éves város októberben ünnepli alma materének 150. születésnapját. Az évforduló tiszteletére összeállított emlékkönyvünkkel is szeretnénk leróni hálánkat az egykori gimnáziumalapítók, a volt neves tanárok és azon öregdiákok előtt, akik későbbi eredményes munkásságukkal öregbítették intézetünk hírnevét.

*Száz Magdolna
iörténelemtanár*

Kitűntek társaik közül

- iskolánk kiemelkedő eredményei 1969-től,
a gimnáziumi oktatás felújításának évétől napjainkig

" Az emberi értelem a gyémánthoz hasonló,
nagyon nehezen csiszolható, de kicsiszolva
nagyon fényes."

(Németh László)

Értelmes, érdeklődő diákok töltik meg évente iskolánk tantermeit. Sokan közülük már az első hetekben kitűnnek társaik közül. Kitűnnek határtalan tudásszomjukkal, az igaz és a szép iránti fogékonyságukkal, kísérletező kedvükkel, kitartó igyekezetükkel. Nem iskolai tantárgyakat tanulnak, hanem szívós kitartással próbálják meghódítani a tudás birodalmát, igyekeznek érzelmeiket megélni és kifejezni. Elsősorban ők azok, akikre méltán büszke az alma mater.

Méltatni, vagy csupán számba venni mindazokat, akik diákként, majd felnőtte érve sikereikkel, helytállásukkal megalapozták és fenntartották jubiláló gimnáziumunk jóhírét, egy egész könyvet igényelne. Emlékkönyvünk további lapjain ezért csak azokról a legkiemelkedőbb eredményekről szólunk, melyeket diákjaink 1969-től értek el, melyekkel megerősítették tanáraikat az oktató-nelvelő munkába vetett hitükben, önmegbecsülésükben.

" Nem az a fontos, hogy a madár
hányat csap a szárnyával,
hanem, hogy fűljen."

(Pilinszky János)

Az anyanyelv, az idegen nyelvek, a történelem és a földrajz azok a tantárgyak, melyek legnagyobb mértékben hatnak a diákok értékrendszerének kialakulására. Nemcsak csiszolják az ifjú elméket, hanem gazdagítják érzelmi kultúrájukat, segítik őket az önmegismerésben és az önfelzabálásban, más népek és nemzetek megbecsülésére tanítanak.

A magyar nyelvet és irodalmat az utóbbi két évtizedben oktató tanárok : Barák József, Kermét László, Perzel Magda és Stancz György számos olyan diákkal dolgozhattak, akik számára az irodalom a szépség felfedezésének és az új szépség megteremtésének az eszközévé és egyben mindennapi örömforrássá vált.

A vers- és prózamondók legrangosabb versenyén, a Jókai Napokon Szlovákia legjobbjai között mutatkoztak be és arattak sikert: **Csontos Szilvia** (1970), **Misák Róbert** (1973), **Liszka Györgyi** (1979), **Borka Mária** (1982), **Kecskés Mária** (1987) és **Szabó János** (1989). Méltóképp léptek az előző évek nagy szavalóinak, **Szaló Bélának**, **Bauer Ferencnek**, **Varga Bélának** nyomdokába.

Nem maradhatnak ki méltatásunkból azok nevei sem, akik az említett verseny kerületi fordulójában képviselték sikerrel iskolánkat: **Kürty Lajos**, **Soóky Rózsa**, **Izsák Ferenc**, **Laczkó Ildikó**, **Nátek Katalin**, **Hamar Eleonóra**, **Forró Teodóra**.

Az évente hagyományosan megrendezett " Szép magyar beszéd " elnevezésű versenyen is számos diákunk bizonyította anyanyelve iránti szeretetét és tiszteletét. A Kazinczy Napok keretében megrendezett országos seregszemlén **Borka Mária** (1982), **Vlahy Anita** (1983) és **Kecskés Mária** szereztek dicsőséget az iskolának.

Igéretes novelláival **Liszka Györgyi** és újszerű verseivel **Szűcs Enikő** hívta fel magára a figyelmet.

A szlovák nyelv és irodalom oktatói: Elena Laurincová, Libuša Klučková, Olga Meňušová, Marta Nagyová és a többiek úgyszintén szívükön viselik a tehetséggondozást. Értő olvasókat, tehetséges tollforgatókat nevelnek, bevezetik védenceiket a művészi előadás rejtelmeibe. Sikeresen szerepeltek tanítványaik a Hviezdoslavov Kubín és a Štúrova Modra elnevezésű versenyen, a vers- és prózamondók országos seregszemléjén. Az 1985-ben megrendezett országos szavalóverseny tehetséges szavalójára, **Ivan Požgajra** méltán büszkék tanárai.

Eredeti irodalmi próbálkozásaikkal vívták ki társaik, tanáraik valamint az írásaikat elbíráló szakbizottságok véleményét **Jaroslav Miček** (1977), **Iveta Šilhavíková** (1978), **Peter Óvári** (1986), **Tomáš Polakovič** (1986) és **Peter Klobučník** (1992).

Adriana Ardanová, Ludmila Bzeziková, Jozef Makúch, Zuzana Palacková és Zdenka Szabová 1970-ben "Ismeretlen úton" című gyűteményben adták ki verseiket.

Marta Beressová kitűnő munkával képviselte iskolánkat a Matica Slovenská által rendezett A. Sládkovič jubileumi emlékversenyen 1970-ben.

A magyar tagozat diákjai rendszeresen részt vesznek és sikeresen helytállnak a Poznaj slovenskú reč elnevezésű verseny valamennyi szintjén. Az utóbbi húsz év legeredményesebb versenyzői **Soós Mónika** és **Kecskés Mária** voltak.

Az orosz nyelvet tanuló diákok tehetségüket a Puskin Emlékversenyen és az orosz nyelvű tantárgy-olimpián bizonyíthaták hosszú éveken keresztül. A legnagyobb elismerést **Eugen Medzihorský**, **Marta Kováčicová**, **Luciba Dojčanová**, **Andrea Ružová**, **Vlahy Anita** és **Nátek Katalin** érdemlik e téren. **Révész Enikő** 1987-ben a fenti verseny nemzetközi döntőjében Moszkvában képviselte szép sikerrel gimnáziumunkat. Tanáraik, Irena Šimanská és Tárnok Zsuzsanna joggal büszkék növendékeikre.

A nyugati nyelveket tanuló diákok között is számtalan nyelvtelenség akadt. A szerény keretek között is nagyon hatékony munkát végeztek a nyelvtanárok : dr.Eva Krnáčová, dr.Jozef Krnáč, Kovačič Beáta, Olga Meňušová, Peržel Magda és mások. Az ő munkájukat is dicsérik az alábbi eredmények:

Eva Hrfíbková a francia, **Kollár Klaudia** pedig a német nyelvi verseny szlovákiai döntőjének 2. helyeztjeként szerzett dicsőséget iskolánknak. A rendkívül színvonalas kerületi fordulón szintén több diáknak jutott az élvonalba : **Zoltán Szabó**, **Laczkó Hedvig**, **Andrea Šándorová** és **Viera Hosszúová** (angol nyelv), **Szabó Erzsébet**, **Gabriela Brečsková** és **Beatrix Baršiová** (német nyelv).

A történelemben bűvárodok nagyon nem adhattak számot rangos egyéni versenyeken többlettudásukról, mivel e tárgyban nem rendeztek központi tanulmányi versenyeket. Bizonyíthatnak ellenben a csapatversenyeken. A SZNF nyomában elnevezésű versenyen rendszeresen részt vettek diákjaink. 1974-ben az országos döntőben sikeresen szerepelt a **Magda János**, **Barák Pál** és **Császár László** alkotta történelemszecsapat, 1985-ben pedig **Kanozsai Éva**, **Dojcsán István** és **Juhász Mária** nyerték el a babért. 1991-ben a legnagyobb magyar, Széchenyi István emlékére rendezett versenyen a legjobbnak iskolánk csapata bizonyult (**Búcsi Henriett**, **Máté Csaba**, **Dózsa Roland**) megelőzve néhány magyarországi középiskola csapatát. Felkészülésükben nagy segítséget nyújtottak történelemtanáraik: Kermét László, Stancz György és Száraz Magdolna.

A tantárgy-olimpiákon földrajzból úgyszintén kimagasló sikereket értek el a diákjaink. Az elmúlt években ún. sikeres megoldók listáján az alábbi tanulók szerepeltek :**A.Tolnayová** (1984),

S.Nagyová (1985), **Z.Zálezáková** (1991) valamint **Zuzana Kečkéšová**, aki egymás után két évben is (1991,1992) Szlovákia legjobbjai közé tartozott. A földrajztanárok : **Berkes Béla**, **Edita Lorenzová** és **Robert Ganczner** nem kis mértékben járultak hozzá a fenti sikerekhez.

" Azért láttam távolabbra, mint mások,
mert óriások vállán álltam. "

(*Newton*)

A természettudományok világa csodálatosan gazdag és sokrétű, melyben az eligazodás bonyolult feladat. Meg kell találni és ismerni azokat az "óriásokat", kiknek vállára állva a természet "beláthatóvá" válik. A titkok azonban csak azok előtt tárulnak fel, akik merész kísérletező kedvvel, kitarító kíváncsisággal közelítenek feléjük.

Azt a tényt, hogy diákjaink közül milyen sokan kerültek a természettudományok vonzáskörébe, tettek szert többlettudásra, próbáltak távolabbra látni diáktársaiknál az alábbi eredményekkel szeretnénk bizonyítani.

A kémiaoktatás nagyon eredményes iskolánkban. A hagyományosan megrendezett tanulmányi versenyeken, az ún. olimpiákon szép sikereket érnek el diákjaink. Az értékelt időszakban a legkiemelkedőbb eredményt **Bako Imre** ért el, aki a rangos hazai tanulmányi versenyeken elért győzelmeinek köszönhetően részt vett 1969-ben Moszkvában a nemzetközi tantárgy-olimpián. **Norbert Száraz** 1985-ben, **Andrea Slovákóvá** pedig 1992-ben a magas színvonalú országos verseny eredményes versenyzőjeként írta be nevét az iskola krónikájába. Büszkék vagyunk azokra a diákokra is, akik a kerületi fordulókban jutottak az élvonalba : **Imrich Barák** (1975), **Simon László** (1980), **Viktor Bucz** (1982), **Simon Attila** (1982), **Karin Procházková** (1991).

A szaktanárok : **RNDr.Bartha Gertrúd**, **Milan Holota**, **Ing.Adriana Imreová**, **RNDr.Mojzes Ildikó** és **Ing.Valéria Nováková** áldozatos munkáját is dicsérik a fent említett sikerek. Jól felszerelt laboratóriumokban elsősorban a szakkörökben vezetik be a tehetséges tanulókat a tudomány rejtelmeibe.

A matematika tanulmányi versenyek krónikájába arany betűvel irandó **Filakovszky Péter** neve. 1977-ben kerületi győztes, 1978-ban az országos döntőben 4.helyezett, majd ugyanebben az évben a Bukarestben megrendezett nemzetközi matematikai versenyen a 3.helyet szerezte meg. Kiemelkedő sikereket aratott **Zsilinszky László** a MO kerületi fordulójában 1980-ban és az országos döntőben 1981-ben. A matematikus tehetségek közé tartoztak még **Kovács Péter** és **Tóth János**, akik kerületi szinten képviselték eredményesen az iskolát.

A versenyzőknek **Brigán Zoltán**, **Hornják Pál** és **Csizmadia Béla** matematikatanárok nyújtottak szakmai és módszertani segítséget.

A fizika iránt érdeklődő tanulók **Mária Sasáková**, **Mgr.Anna Štullerová** és **Borka Tibor** szaktanárok irányításával tettek szert többlettudásra. Védenceik eredményesen szerepeltek a tantárgy-olimpia kerületi fordulójában. A legnagyobb elismerést **Dušan Kešický**, **Szedlák Zoltán**, **Moravčík Zoltán** és **Zuzana Harmatová** érdemlik. A választható tantárgyként bevezetett programozásban a legkreatívabbnak **Zahorcsek Ferenc** bizonyult, aki 1991-ben az szlovákiai versenyen a 2.helyezett lett.

A biológia oktatásakor az elméleti ismeretanyag elsajátításán kívül a gyakorlati, kísérletező, kutató készségek fejlesztésére ösztönözték tanítványaikat: **Ing.Vilma Černáková**, **PhDr.Daniela Zálezáková** és **PaeDr.Imrich Zálezák** tanárok.A tantárgy -olimpián kívül többen bekapcsolódtak a középiskolások szaktevékenységébe is. Közülük kerületi szinten jelentős sikereket értek el: **Róbert Zattkovič** (1973), **J.Jánošík** (1982), **Róbert Valáška** (1987), **Zuzana Krajčíro-**

vá(1989), **Olga Szegheová** (1991), **Marian Hajdúch** és **Tomáš Hosszú**, aki értékes szakdolgozatával az 1992-es kerületi versenyen a 2.helyen végzett, majd sikeresen szerepelt az szlovákiai versenyen is.

" A béke vagy te, Sport !
A népeket egymáshoz fűző szép szalag :
és testvérré lesznek mind általad
önuralomban, rendben és erőben.
Mert önbecsülést tanulnak az ifjak
tőled, s más népek jellemét is éppúgy
megértik s nagyra tartják, hogyha te
tanítod túlszárnyalni egymást :
mert versened a béke versenyé. "

(*Pierre de Coubertin*)

E nemes eszmét szeretnénk valóra váltani a testnevelés terén végzett munkánkkal. Arra törekszünk, hogy a testnevelés ne csak tantárgy, hanem az iskolai élet különféle megnyilatkozásait áthatva a nevelés egyik életető eleme legyen. A sportolás értékét nemcsak a gyorsaság, erő, ügyesség, ruganyosság és a többi testi tulajdonság fejlesztésében, hanem sokkal inkább az azzal járó önfejelem, akaraterő, önfeláldozás, bátorság, becsületesség és közösségi szellem kialakításában látjuk.

A rendelkezésünkre álló szerény lehetőségeket kihasználva igyekszünk bevezetni diákjainkat a különböző sportágak világába. Hogy munkánkat siker koronázta, azt legjobban az a tény bizonyítja, hogy növendékeink közül sokan választották életpályájuknak a testnevelést és sportot. Ma tanárként, edzőként,élsportolóként jeleskednek.

A teljesség igénye nélkül megemlékezünk azon sportolókról, akik az utóbbi évtizedekben oadaadóan és sikeresen képviselték iskolánkat.

Különösen az atlétika, a szertorna és a labdajátékok terén tűntek ki diákjaink.

1968-ban a **Štefan Prónay, Milan Jamrich, Viliam Danczi, Tomáš Kampmiller, Pavol Černák** és **Ladislav Šimonek** alkotta iskolai atlétacsapat a középiskolások csehszlovákiai bajnokságán a dobogó legfelső fokán állt. Mint csehszlovák középiskolás bajnokok méltóképpen képviselték hazánkat a varsói nemzetközi bajnokságon, ahol bronzérmet nyertek.

A lányok atlétacsapatának sikere újabb keletű. Ők az 1987-ben Karlovy Vary-ban rendezett országos döntőben a 4. helyet szerezték meg. 1988-ban Kassán a középiskolások országos bajnokságán a 6.helyre kerültek. A csapat legsikeresebb tagjai **Lucia Kovalčíková** és **Juraja Széplakyová** voltak. 1989-ben ismét a fiúk szerepeltek szépen. A Blanskon rendezett országos atlétikai versenyen a 3.helyet vívták ki. A csapat tagjai **Vladimír Kuzma, Richard Félix, Boris Prokša, Henrich Hofferík, Vojtech Hóbor, Kantár Szilárd, Roland Kriváne, Marian Poloma, Miroslav Šalgó** és **Ladislav Haulík** voltak.

Az egyéni versenyzők közül különösen **Tomáš Kampmiller** nevét emelhetnénk ki. Az atlétika több ágában tűnt ki. Hú maradt kedvenc sportágához, jelenleg a pozsonyi egyetemen az atlétikai tanszék vezetője.

Mezei futásban **Eva Lednická** jeleskedett. 1971-ben és 1972-ben országos bajnokságot nyert. Ugyanebben a sportágban **Szabó Valéria** bronzérmes lett.

A gimnáziumban kezdődött **Július Ivan** sportpályafutása is. A 110 m-es gátfutásban többször nyert országos bajnokságot, sőt országos csúcst állított fel. Középiskolás korában az Elektrosvit TE atlétacsapatának a tagja, majd később a csehszlovák válogatott keret tagja lett.

A 70-es években az ökölvívás is nagy népszerűségnek örvendett diákjaink körében. Gimnazista korában kezdett "verekedni" **Paszterkó László** az Elertrosvit TE játékosaként. Ragyogó sikereket ért el mint nehézsúlyú ökölvívó, többszörös országos bajnok.

A labdajátékok közül diákjaink különösen a kézilabdát kedvelték és játszották, nem "középisikolás fokon". A legkiválóbb játékosok közé tartozott **Bódis Livia**, aki az ifjúsági válogatott keretbe is felkúzdotta magát. Rendkívül szépen ível **Szűcs Csaba** pályája. Az érsekújvári Štart SE játékosaként kezdte, majd Kassán folytatta az ifjúsági válogatott csapat tagjaként. Már néhány éve tagja a csehszlovák kézilabdaválogatottnak. Jelenleg Spanyolországban játszik mint hivatásos sportoló.

Hasonló sikereket arat **Peter Jurík**, aki a gimnázium befejezése óta első osztályú csapatokban játszik, sőt bekerült a csehszlovák kézilabdaválogatott keretbe is.

A junior kézilabdacsapat tagjai közül említésre méltó **Haris Szilvia**, aki az 1984-87-es években nagymértékben hozzájárult iskolánk leánycsapatának kerületi szintű sikereihez. Szilvia még ma is Szlovákia egyik legjobb csapatának (Topoľňky) oszlopos tagja.

Móder László tehetsége is a gimnáziumban tűnt fel. Már akkor tagja volt a kerületi válogatott csapatnak. Később a pozsonyi Štart kézilabdacsapat játékosaként bekerült a csehszlovák ifjúsági válogatottba. Jelenleg is aktív játékos.

Napjainkban elsősorban **Monika Suchanková** és **Angelika Liptáková** sikereire vagyunk büszkék. Mint a szertorna ifjú mesterei az 1988-89-es tanévben a csehszlovák olimpiai keret tagjai lettek.

Andrea Kvassayová középtávúfutó 1991-ben aratott nagy sikert a Glasgowban rendezett Gimnaziadán, ahol ezüstérmét szerzett. 1992-ben a portugáliai világversenyen mint a legjobb európai futó ért célba. Andrea a csehszlovák junior válogatott tagja. Az ő érdeme is, hogy leánycsapatunk 1992-ben a kerületi atlétikai versenyen a 3. legjobb csapatnak bizonyult.

Nagy reménységünk **Andrea Peczárová**. Ő a középisikolások 1991-es budapesti Európa-bajnokságán a 100 m-es futásban aranyérmét szerzett. Andrea a szlovákiai ifjúsági válogatott keret tagjaként bizonyára szép jövőnek néz elébe.

Természetesen a felsoroltakon kívül még nagyon sok név kívánczított volna ide. Elnézést kérünk azoktól, akik nem kerültek a névsorba, nem "kifelejtésről" van szó.

Most még hozzátok intézünk néhány szót, kedves jelenlegi és jövőendő diákjaink. Ha kezetekbe veszitek ezt az évkönyvet, és a felsorolt sportolók közül többre is ráismertek, szolgáljanak nektek példaképpül. Tanuljatok tőlük az eredményekért megdolgozni, küzdeni és a sikereknek örülni.

*Összeállították: Peržel Magda,
Irena Šimanská,
Fabó Éva,
Olga Meňušová,
Mária Nagyová*

Az iskola igazgatói 1842-től napjainkig

Koppan Jenő	1842 - 1851
Horváth Romuald	1861 - 1870
Farmady Martiman	1870 - 1875
Tallay Nándor	1875 - 1883
Jakubovich János	1884 - 1886
Félix János	1886 - 1902
Finta Ferenc	1902 - 1920
Jozef Vasilko	1920 - 1924
Dr. Jozef Kasák	1924 - 1925
Matúš Stolárik	1926 - 1929
Eduard Bartoš	1929 - 1937
Emanuel Kettner	1937 - 1945
Mrenna József	1937 - 1945
Rudolf Klačanský	1945 - 1947
Dr. Ján Mihál	1947 - 1950
Ignác Korman	1950 - 1951
Štefan Buran	1951 - 1957
Ladislav Gunda	1957 - 1961
Klement Zajiček	1961 - 1963
Ladislav Gunda	1963 - 1983
Tóth Sándor	1983 - 1992

A tizenéves középiskolák igazgatói:

Bánó Ernő	1953 - 1958	Ladislav Gunda	1953 - 1957
Dubay Géza	1958 - 1961	Michal Rafaj	1957 - 1961

A Gimnázium tanárai a 100 éves évfordulót követő években

Név	Szaktárgyak	Évek
Androvičová Ludmila	Fr,Noh,Ov,Nod,Td	1947 - 1949
Bacigál František	ig.hely.,Bi,Fö,Tö	1953 - 1961
Bahoreczová Pavlína	Or,Tn	1971 - 1974
Bako Ján	Pg,Nh,Fö	1946 - 1949
Bakos József, dr.	Mgy,L	1942 - 1945
Balázs János	Mgy,L	1942 - 1946
Bánó Ernő	M,F	1945 - 1958
Barák József	Mgy,Or	1952 - 1977
Bedy Rezső dr.	Mgy,N	1942 - 1945
Békkési László	M,F	1955 - 1961
Berend Miklós	M,F	1942 - 1945
Bogár Izabella	Tö	1943 - 1944
Bukovinský István	Tö,Fö	1945 - 1946
Buran Štefan	igazgató, Szl,L,Fö,K	1946 - 1951
Černák Ján	Bi,K,Tn	1951 - 1975
Černáková Vilma	Bi,Fö,K	1946 - 1977
Červenka Martin	Bi,Fö	1950 - 1953
Dallos Piroska	Tö,Fö	1942 - 1945
Daňko Emil	Szl,Ph,Pg	1945 - 1946
Dobossyné-Szporni Anna	Fr,Tn,N	1942 - 1978
Dombrovský János	Bi,K	1942 - 1947
Draskóczy Gábor	M,F	1943 - 1944
Dubay Géza	ig.hely.,Mgy	1953 - 1975
Đurčová Alžbeta	F,K	1972 - 1977
Enders Ede	Tn	1942 - 1945
Farbaky Elena	Szl,Tö	1953 - 1968
Felszeghy Elemér	Bi,F	1942 - 1945
Fieles Henrich	Ag,M	1952 - 1960
Gajdoš J.Vševlad dr.	Tö,Ph	1946 - 1950
Gánóczy Mihály	M,F,K	1942 - 1964
Geleta Ernő	Bi,Fö	1961 - 1989
Gombos Sándor	M,F	1942 - 1945
Gráf Adolf	izr. hitokt.	1942 - 1945
Gunda Ladislav	igazgató,L,N	1957 - 1983
Heringh Antal	Tö,Tn,Fr,N	1950 - 1961
Heringhová Sidónia	Or,Fö,Z	1953 - 1957
Herskovics József	izr. hitokt.	1942 - 1945
Hlozák Karol	F,CO	1958 - 1962
Hofer Lajos PhDr.	Mgy,Tö	1953 - 1962
Hofer Magdolna	Szl,A	1972 - 1980

Név	Szaktárgyak	Évek
Holý Ján	Szl,Fr,N	1946 - 1960
Horváthová Jolana	Tn	1980 - 1981
Hotová Hilda	M,F,Z	1960 - 1961
Hrivnáková Eva	Szl,Or,Z	1957 - 1958
Hudec Jozef dr.	ig.hely.,Szl,Mgy,L, N,Fr	1945 - 1956
Chlpíková Monika	Fö,Bi	1979 - 1986
Chvíla Irén	Szl	1954 - 1956
Izakovič Imrich	T,N,Nh,Noh	1945 - 1952
Jacobi Viktor Róbert	ev. lelkész	1942 - 1945
Jahnátková Elena	Szl,Or,Noh	1946 - 1947
Jánoska Tivadar	M,Mt	1942 - 1946
Joklová Elena	Szl,Or	1961 - 1967
Kálmán Béla dr.	Mgy,Fr	1942 - 1945
Kékesy Antal	Mgy,L	1942 - 1945
Kékesyné Kerekes Erzsébet	Mgy	1942 - 1945
Kermét László	Mgy,Tö	1961 - 1988
Klačanský Rudolf	megbízott ig.,Tö,Bi,L	1945 - 1949
Klácík Ján	M,Mr	1962 - 1992
Klein Ernő	izr. főrabbi	1942 - 1945
Klenner Adalár dr.	Mgy,N	1942 - 1945
Kočíš Ladislav	Tö,Fö,Pn	1949 - 1953
Komáromi Štefan	r.kat.lelkész	1946 - 1948
Koppány Árpád	Tn	1952 - 1961
Korman Ignác	igazgató,L	1950 - 1951
Kostoláni Vavríneč	Tn,Fö,F	1946 - 1948
Kovács Endre dr.	Mgy,Szl	1942 - 1945
Kovačič Beáta PhDr.	Szl,A	1974 - 1990
Kováčová Elena	Szl,Or	1947 - 1948
Krammer Jenő dr.	Fr	1942 - 1946
Krchňavý Jozef	M,F	1947 - 1949
Kubaščík Imrich	Fö,Tö	1942 - 1946
Kubík Pavol	hittan	1946 - 1947
Kutlíková Adela	Bi,Fö	1962 - 1980
Kürti Péter	Mgy,Szl	1957 - 1962
Lányi Zsuzsanna	N	1952 - 1953
Lieskovský Vojtech		1953 - 1954
Luciak Jozef	Tn,Pl	1955 - 1959
Major József	Mgy,Tö	1942 - 1945
Marótiné-Kutassy Mária	Mgy,N	1942 - 1943
Márkus Artúr dr.	N,F	1942 - 1943
Márkusné Miklósy Ilona	Tö,Fö	1942 - 1943
Marko Celestín	Tö,L	1946 - 1949

Név	Szaktárgyak	Évek
Máté Gyula	ének	1942 - 1946
Matiaško Juraj	Fr,Fil	1959 - 1960
Mečiarová Mária	Fr,L	1951 - 1953
Melegová Irena	M,F	1957 - 1960
Meliš Miroslav	Szl,Tö	1946 - 1949
Mercek Emil	hittan	1947 - 1951
Mesiarkin Jozef	Tn,Fö	1961 - 1970
Mészáros František	T,Ru	1945 - 1946
Mihál Ján dr.	igazgató, Szl.Ph	1947 - 1950
Mihálka Pavol	M,F	1947 - 1948
Molnárová Mária	M,F	1946 - 1947
Mrenna József	igazgató, Mgy,L	1942 - 1945
Müllner Róbert	óraadó tanár	1945 - 1947
Müllerová Olga	Tö,Szl	1951 - 1952
Nagy Sándor	ref. lelkész	1942 - 1945
Ondruchová Spišiaková Alžbeta	Bi,K	1974 - 1982
Öllös Árpád	Bi,K	1958 - 1962
Pavlásková Viera	A,Szl	1976 - 1980
Pecho Lajos	Fö,Tö	1952 - 1961
Petényi Zoltán	M,F	1953 - 1961
Pintér Sándor	Tö,Fö	1942 - 1945
Pišúth C. Matej, Ing.	M,F,Mr.	1947 - 1948
Podolcová Gabriela	Fr,Tö,Fö,Pn	1950 - 1951
Považan Igor PhDr.	Szl, Fr	1967 - 1971
Prónay Štefan RNDr.	M,K	1974 - 1990
Prónayová Elena, Ing.	gépírás	1986 - 1990
Pusztay Rózsa	Mgy,L	1942 - 1945
Pütkösty Botond	Tn	1942 - 1945
Raček Štefan	Szl, Fr	1946 - 1969
Rafaj Michal	L,Fr	1947 - 1953
		1971 - 1976
Rákosi Nóra	Or,Fr,Fö	1946 - 1947
Rehák Gyula dr.	Bi,K	1945 - 1946
		1961 - 1973
Révaj Štefan	Or,F	1946 - 1947
Rišková Anna		1957 - 1958
Sebestyén József	Mgy,Szl	1953 - 1956
Selvek Anton		1962 - 1963
Sieracki Artúr dr.	ének	1942 - 1945
Simon László dr.	K,Bi	1958 - 1962
Slovák Imre Ing.	Mgy	1952 - 1953
Speváková Eva	A	1967 - 1972

Név	Szaktárgyak	Évek
Starovecký Štefan	óraadó tanár	1947 - 1948
Studený Vojtech	Bi,Kr,Fö	1960 - 1961
Svätokrížny Ladislav	Fö,Tö	1945 - 1950
Svrček Ján	Szl,Or,Pg	1947 - 1948
Szalma Imre	L,Fr	1942 - 1945
Száraz László	K,Fö	1952 - 1961
Száraz Márta	Tn,Or	1953 - 1962
Szeglethy István	Mgy, L	1942 - 1943
Széher Matej	Szl,Tn	1966 - 1967
Szilaj Károly	Tn	1942 - 1943
Szőke Béla	Tö,Or,Pg	1945 - 1946
Szőnyi Tibor	Tö,Fö	1943 - 1945
Šilhavík Jozef	ig.hely.,M,Ag	1966 - 1990
Špacírová Elena	Szl,Or,L	1946 - 1947 1949 - 1950
Štipka Karol		1948 - 1949
Šugho Anton	M,F	1946 - 1953
Thain János	igazgató, rajztanár	1942 - 1947
Tietze Valéria	N,Fr	1943 - 1945
Tomková Anna	L,Fr,Or	1946 - 1980
Tóth Silvester	Szl	1945 - 1946
Tóth János	M	1985 - 1989
Tóth László dr.	Tö,L	1942 - 1945
Turisová Vilma	Or	1947 - 1950
Vajnerová Šára	Tö,Fö,L	1946 - 1947
Vanek Imre dr.	r.kat.hitokt.	1942 - 1947
Vas Károly	Tö,L	1942 - 1945
Vloššák Peter	M,F	1945 - 1964
Vojáček Karol	Szl,Tö,Pn	1945 - 1946
Zajíček Klement	igazgató,M,F	1947 - 1970
Zórád Elek	r.kat.hitokt.	1942 - 1945
Zsilinsky László RNDr.	M	1987 - 1990

Jelmagyarázat: A - angol, Ag - ábrázoló geom. Bi - biológia, F - fizika, Fil - filozófia, Fö - földrajz, Fr - francia, K - kémia, L - latin, M - matematika, Mgy - magyar ny. és irod., Mr - mszakai rajz, Mt - művészettörténet, N - német, Or - orosz, Pg - pedagógia, Pn - polgári nevelés, Pl - politechnika, Szl - szlovák ny. és irod., Tn - testnevelés, Tö - történelem, Z - zene

Iskolánk a 150. jubileum évében

Az 1991/92-es tanévben a Gimnázium 25. osztállyal működött. 17 osztályban szlovák nyelven, 8 osztályban magyar nyelven folyt a tanítás. A tanulók összlétszáma 825, ebből 596 tanuló a szlovák tagozatot és 229 a magyar tagozatot látogatja. A tanulók többsége - 522 leány.

A tantestület 53 tagú:

	Szaktárgy	Iskolánkban tanít...-tól
1. Tóth Sándor	- 1983.9.1-től az iskola igazgatója, testnevelés szakos	
2. Milan Holota	- 1988.9.1-től igazgatóhelyettes, biológia-kémia szakos, iskolánk növendéke, 1978 óta tanára	
3. Elena Laurincová	- 1990.2.1-től igazgatóhelyettes, szlovák-történelem szakos, iskolánk növendéke, 1968 óta tanára	
4. RNDr.Gertrúda Barthová	biológia-kémia	1975 -
5. Berkes Béla	földrajz-testnevelés	1983 -
6. Viera Bébarová	angol-szlovák	1990 -
7. Borka Tibor	fizika	1980 -
8. Brigán Zoltán	matematika-fizika	1964 -
9. Csizmadia Béla	matematika-ábrázoló g.	1963 -
10. Fabó Éva	angol	1991 -
11. Róbert Ganczner	testnevelés-földrajz	1979 -
12. PhDr.Eva Garajová	szlovák-francia	1970 -
13. Mária Gábrišová	biológia-kémia	1989 -
14. PaedDr.Gátasi Béla	matematika,techn.alapjai	1983 -
15. RNDr.Štefan Gyurík	matematika-informatika	1990 -
16. Hornyák Pál	matematika-fizika	1964 -
17. Marta Hosszúová	angol-szlovák	1990 -
18. Ing.Adriana Imreová	kémia	1982 -
19. PhDr.Libuša Klučková	szlovák-orosz	1975 -
20. Mária Kováčová	történelem-orosz	1983 -
21. Eva Krajčovičová	szlovák-német	1990 -
22. PhDr.Jozef Krnáč	angol-szlovák	1980 -
23. PhDr.Eva Krnáčová	francia-szlovák	1977 -

	Szaktárgy	Iskolánkban tanít...-tól
24. Jarmila Krochtová	szlovák-német	1990 -
25. Mária Kršáková	matematika-ábrázoló g.	1975 -
26. Ing.Ludovít Kubica	fizika-elektrotechnika	1984 -
27. Edita Lorenzová	matematika-földrajz	1985 -
28. RNDr.Katarína Martišová	matematika-biológia	1989 -
29. Mgr.Oíga Meňušová	szlovák-német	1972 -
30. RNDr.Mojzes Ildikó	matematika-kémia	1985 -
31. Marta Nagyová	szlovák-német	1979 -
32. Ing.Valéria Nováková	kémia	1989 -
33. Eva Opálená	matematika-fizika	1975 -
34. Oros Tibor	testnevelés	1970 -
35. PhDr.Magda Pekaríková	német-angol	1982 -
36. Peržel Magda	magyar-német	1976 -
37. Viktor Prokša	testnevelés	1982 -
38. Lubica Salmášová	biológia-kémia	1977 -
39. Mária Sasáková	matematika-fizika	1970 -
40. PhDr.Katarína Sebestyénová	angol-orosz	1990 -
41. Eva Schejbalová	biológia-testnevelés	1975 -
42. Miloš Souček	fizika-kémia	1980 -
43. Stancz György	magyar-történelem	1976 -
44. Száraz Magdolna	történelem-filozófia	1978 -
45. RNDr.Jana Šátková	fizika-matematika	1987 -
46. Irena Šimanská	orosz-szlovák	1962 -
47. Július Šimanský	fizika-matematika	1961 -
48. Mgr.Anna Štullerová	fizika-kémia	1976 -
49. Peter Schumichrast	testnevelés-orosz	1976 -
50. Anna Schumichrastová	pedagógia-testnevelés	1977 -
51. Tárnok Zsuzsanna	magyar-orosz-német	1974 -
52. PhDr.Daniela Záležáková	filozófia-biológia	1982 -
53. PaedDr.Imrich Záležák	biológia-testnevelés	1965 - 1983, 1984 -

Adminisztratív dolgozók:

1. Gabriela Arpášová	bérelszámoló, osztályvezető
2. Balogh Zsuzsanna	titkárnő
3. Zuzana Bereczová	könyvelő
4. Alžbeta Czupeková	bérelszámoló, osztályvezető-helyettes
5. Katarína Haganová	gazdasági felelős
6. Rudolf Kodada	a számítóközpont technika
7. RNDr.Marcel Laurinec	a számítóközpont vezetője
8. Ing.Viera Simičová	szakelőadó
9. Jozef Stano	biztonsági felelős
10. Viera Szűcssová	számítógépkpező

Technikai személyzet:

1. Viola Adlerová	takarítónő
2. Mária Csóková	takarítónő
3. Helena Dékányová	szakácsnő
4. Vlasta Gábrišová	takarítónő
5. Rozália Gáliková	az étkezde vezetője
6. Ľudovít Hariš	iskolagondnok
7. Peter Hariš	karbantartó, gépkocsivezető
8. Adela Harišová	takarítónő
9. Magdaléna Harišová	takarítónő
10. Júlia Molnárová	takarítónő
11. Jozef Stanko	kertész
12. Estera Varaďová	takarítónő
13. Helena Vrbická	takarítónő

A tanári kar a 150. jubileum évében

A tanulók névsora osztályok szerint

A név mellett feltüntetjük a tanuló állandó lakhelyét. Az 1991/92-es tanévben színjeles előmenetelű tanulók nevét kövér betűvel nyomtattuk.

I.A

Osztályfőnök: Ing. Valéria Nováková

1. Lubomír Babulík, Nové Zámky. 2. **Klaudia Bakšová**, Nové Zámky. 3. Miroslav Demo, Nové Zámky. 4. **Daniela Dragúňová**, Nové Zámky. 5. Andrea Dzurejová, Nové Zámky. 6. Miroslav Farkaš, Nové Zámky. 7. Diana Farkasová, Nové Zámky. 8. Kristína Feketeová, Nesvady. 9. Klaudia Fugasová, Nové Zámky. 10. Sylvia Halásová, Nové Zámky. 11. Miroslav Horňák, Nové Zámky. 12. Zuzana Hosszúová, Nové Zámky. 13. Miriam Ivaničová, Nové Zámky. 14. Petra Kloubcová, Nové Zámky. 15. Martina Knihárová, Nové Zámky. 16. Zuzana Kocholová, Nové Zámky. 17. Denisa Kováčsová, Dvory nad/Žitavou. 18. Ladislav Krivánek, Nové Zámky. 19. Miriam Majzonová, Nové Zámky. 20. Mariana Maďarová, Dvory nad/Žitavou. 21. Róbert Mészáros, Nové Zámky. 22. Peter Michalovič, Nové Zámky. 23. Iveta Molnárová, Nové Zámky. 24. Peter Novánsky, Nové Zámky. 25. Linda Opálená, Nové Zámky. 26. Boris Peczár, Nové Zámky. 27. Silvia Predná, Nové Zámky. 28. Marcel Režňák, Nové Zámky. 29. Andrea Romsauerová, Nové Zámky. 30. Martina Schejbalová, Nové Zámky. 31. Ivan Szatmári, Dubník. 32. Katarína Szuriová, Gbelce. 33. Radoslav Šergovič, Nové Zámky. 34. Ján Široký, Nové Zámky. 35. Lenka Šulíková, Nové Zámky. 36. Jarmila Vachová, Nové Zámky. 37. Richard Vida, Nové Zámky.

I.B

Osztályfőnök: Eva Krajčovičová

1. Nadežda Augustínová, Nové Zámky. 2. Peter Balogh, Nové Zámky. 3. **Ingrid Barsiová**, Nové Zámky. 4. Zuzana Birčíková, Nové Zámky. 5. **Zuzana Culková**, Nové Zámky. 6. **Martin Detvaj**, Nové Zámky. 7. Miroslav Farkaš, Nové Zámky. 8. Zoltán Fábrián, Nové Zámky. 9. **Peter Ferus**, Nové Zámky. 10. Georgína Horská, Nové Zámky. 11. Helga Hvolková, Nové Zámky. 12. Monika Jašíková, Nové Zámky. 13. Erich Jelenčíč, Nesvady. 14. Roman Jurík, Nové Zámky. 15. Štefan Kiss, Nové Zámky. 16. Anna Lapárová, Nové Zámky. 17. Kristína Laurová, Nové Zámky. 18. Diana Maďarová, Nové Zámky. 19. Ľubica Martinková, Nové Zámky. 20. František Mechura, Nové Zámky. 21. Ján Mészáros, Nové Zámky. 22. Zuzana Motúsová, Nové Zámky. 23. **Ivana Neubrunnová**, Nové Zámky. 24. **Mária Ondruchová**, Nové Zámky. 25. Peter Ölvecký, Nové Zámky. 26. Tomáš Pastorek, Nové Zámky. 27. Alžbeta Paulovičová, Nové Zámky. 28. Lucia Péteryová, Nové Zámky. 29. Henrieta Poláková, Nové Zámky. 30. Laura Považanová, Nové Zámky. 31. **Ľubica Salmášová**, Nové Zámky. 32. **Lucia Supeková**, Nové Zámky. 33. Marcela Ščasná, Nové Zámky. 34. Martin Šutka, Nové Zámky. 35. Ivana Šutáková, Nové Zámky. 36. Peter Vavro, Nové Zámky.

I.C

Osztályfőnök: Eva Opálená

1. Hiyam Abbasová, Palárikovo. 2. Peter Ágh, Nové Zámky. 3. Zuzana Ambrušová, Hurbanovo. 4. Beata Baloghová, Nové Zámky. 5. Zuzana Bodokiová, Nové Zámky. 6. Štefan Bujdák, Seme-rovo. 7. Stanislava Cimmermanová, Palárikovo. 8. Henrieta Černáková, Nové Zámky. 9. Martin Farkas, Nové Zámky. 10. Viera Füredyová, Nové Zámky. 11. Sandra Gombárová, Nové Zámky. 12. Daniel Habrman, Nové Zámky. 13. Gabriel Haulík, Nové Zámky. 14. Zuzana Icsinová, Nové

Zámky. 15. Barbara Immerová, Nové Zámky. 16. Petra Jančárová, Palárikovo. 17. Silvia Kádárová, Palárikovo. 18. **Ingrid Kováčová**, Palárikovo. 19. Michal Kreps, Nové Zámky. 20. Katarína Kutruczová, Nové Zámky. 21. Erik Lačný, Nové Zámky. 22. Martin Marek, Nové Zámky. 23. Alexandra Palacková, Nové Zámky. 24. Andrej Papáček, Nesvady. 25. Miloš Paškala, Nové Zámky. 26. Viktor Pataj, Pribeta. 27. Tatiana Podolcová, Nové Zámky. 28. Aneta Rajová, Nové Zámky. 29. Igor Redecký, Milanovce. 30. Jozef Štaudt, Nové Zámky. 31. Nikoleta Tomašítková, Nové Zámky. 32. Adriana Váradiová, Nové Zámky. 33. Henrieta Verešová, Milanovce. 34. Silvia Végová, Dvory nad/Žitavou. 35. Mariana Zálešáková, Palárikovo.

I.D

Osztályfőnök: Marta Nagyvá

1. Peter Ágh, Nové Zámky. 2. Zoltán Balogh, Tvrdošovce. 3. **Diana Bernátová**, Nové Zámky. 4. Alexandra Birkušová, Nové Zámky. 5. Ladislav Boroš, Nové Zámky. 6. Lucia Brečková, Nové Zámky. 7. Patrik Cimerman, Nové Zámky. 8. Peter Csányi, Tvrdošovce. 9. Klaudia Danáčová, Nesvady. 10. Andrea Ďatková, Nové Zámky. 11. Henrieta Fogelová, Nové Zámky. 12. Erika Gieciová, Nové Zámky. 13. Blanka Harkaiová, Dvory nad/Žitavou. 14. Eva Horváthová, Nové Zámky. 15. Andrea Hudečeková, Dvory nad/Žitavou. 16. Rastislav Kalman, Nové Zámky. 17. Andrea Kaplocká, Nové Zámky. 18. Linda Kostyálová, Nové Zámky. 19. Igor Kovačic, Nové Zámky. 20. Dana Krajčírová, Nové Zámky. 21. **Gabriela Krivá**, Nové Zámky. 22. Kristína Kuličová, Kolárovo. 23. Ľubica Löbbová, Nové Zámky. 24. Denisa Maďarová, Nové Zámky. 25. Katarína Miskolczová, Nové Zámky. 26. Denisa Nagyvá, Nové Zámky. 27. Denisa Norovská, Semerovo. 28. Annamária Očkayová, Nové Zámky. 29. Andrej Pekar, Nové Zámky. 30. Peter Száraz, Nové Zámky. 31. **Patrik Szetey**, Nové Zámky. 32. Žaneta Szomorová, Nové Zámky. 33. Jana Šimuneková, Čechy. 34. Marcela Šógorová, Nové Zámky. 35. Lucia Špacírová, Nové Zámky. 36. **Roman Štuller**, Nové Zámky. 37. **Ronald Šult**, Nové Zámky. 38. Renata Vaššová, Nové Zámky.

I.E

Osztályfőnök: Csizmadia Béla

1. Ábrahám Gábor, Nové Zámky. 2. **Balogh Péter**, Nové Zámky. 3. Bazsó Katalin, Nesvady. 4. Bálint Anita, Strekov. 5. **Becse Beáta**, Nové Zámky. 6. Bencze Attila, Tvrdošovce. 7. Besse Tímea, Bardoňovo. 8. Bogdány Péter, Tvrdošovce. 9. Dobai Katalin, Nová Vieska. 10. Farkas Béla, Nové Zámky. 11. Fekete Hajnalka, Kolárovo. 12. Gubo Péter, Bešeňov. 13. Hornyik Mónika, Strekov. 14. Horváth Tamás, Nové Zámky. 15. Ivanics Tünde, Strekov. 16. Kele Lívია, Tvrdošovce. 17. Kiss Tibor, Nové Zámky. 18. Mida Gizella, Kolárovo. 19. Nagy László, Nové Zámky. 20. Ördögh Zsolt, Milanovce. 21. Pekarik Katalin, Nové Zámky. 22. Porubsky Gabriella, Dvory nad/Žitavou. 23. Salgó József, Bajč. 24. Sólymos József, Nitra. 25. Szabóová Annamária, Nesvady. 26. Szulcsányi Adrianna, Nové Zámky. 27. Szőke Erika, Kolárovo. 28. Szűcs Ildikó, Strekov. 29. Tóth Lívია, Tvrdošovce. 30. Vanyó Janka, Žirany. 31. Varga Lilla, Nové Zámky. 32. Végh István, Dvory nad/Žitavou. 33. Volter Péter, Svodín. 34. **Židík Erika**, Dvory nad/Žitavou.

I.F

Osztályfőnök: Száraz Magdolna

1. Bírőci Éva, Tvrdošovce. 2. Bogár Attila, Velký Cetín. 3. Bús Zoltán, Pohranice. 4. Csábi Gabriella, Tvrdošovce. 5. Csonka Angelika, Nesvady. 6. Domanizsa Tünde, Nové Zámky. 7. Forró Teodóra, Nové Zámky. 8. **Golha Krisztián**, Bešeňov. 9. Kamancza Ferenc, Nové Zámky. 10. Keseli Valéria, Nové Zámky. 11. **Klučka Szilvia**, Nové Zámky. 12. Košík Gábor, Tvrdošovce. 13. Kováč Andrea, Pozba. 14. Kvasnovsky Márta, Nové Zámky. 15. Lengyel Lajos, Nové Zámky.

16. Majercsik Tünde, Nové Zámky. 17. Nagy Gabriella, Pribeta. 18. **Pataky Csilla**, Nesvady. 19. Piroška Klaudia, Tvrdošovce. 20. **Plichta Gabriella**, Nové Zámky. 21. Pósa Péter, Nové Zámky. 22. Pósa Tibor, Tvrdošovce. 23. **Sille Katalin**, Nové Zámky. 24. Šipéky Lívia, Nové Zámky. 25. Sukola Rita, Pribeta. 26. Szabó Mónika, Pribeta. 27. Szabó Norbert, Nové Zámky. 28. Száraz Viktor, Nové Zámky. 29. Szombath Gábor, Nové Zámky. 30. Tanka Szilvia, Tvrdošovce. 31. Tornay Kornél, Tvrdošovce. 32. Tornóczy Erika, Nové Zámky. 33. Urbánek Mónika, Nové Zámky. 34. Vanya Péter, Nové Zámky. 35. Vanya Denisza, Tvrdošovce. 36. Varga Szilvia, Zemné.

II.A

Osztályfőnök: Eva Schejbalová

1. Tomáš Adamovics, Zemné. 2. Marek Alaxa, Nové Zámky. 3. Vladimír Baier, Nové Zámky. 4. Silvia Baráková, Nové Zámky. 5. Rastislav Barmoš, Nové Zámky. 6. Lívia Bíziková, Nové Zámky. 7. Hedviga Boldizsárová, Dvory nad/Žitavou. 8. Martin Halanda, Nové Zámky. 9. Deana Holbová, Nové Zámky. 10. Alena Holubcová, Nové Zámky. 11. Alena Horníková, Nové Zámky. 12. Tomáš Hosszú, Nové Zámky. 13. Marián Jankovský, Nové Zámky. 14. **Diana Jeneiová**, Dvory nad/Žitavou. 15. Andrea Kuruczová, Nové Zámky. 16. Antónia Lukáčová, Nové Zámky. 17. Erika Luzsiczová, Nové Zámky. 18. Jitka Mahdalová, Nové Zámky. 19. Martina Machatová, Komjatice. 20. Marek Mikle, Nové Zámky. 21. Peter Ožehovský, Nové Zámky. 22. Pavol Pálinkás, Nové Zámky. 23. Soňa Račeková, Nové Zámky. 24. Erika Suchardová, Nové Zámky. 25. **Gabriela Szegheiová**, Nové Zámky. 26. Andrea Šándorová, Nové Zámky. 27. Adrián Šedivý, Nové Zámky. 28. Georgína Šimonová, Nové Zámky. 29. Peter Šulai, Nové Zámky. 30. **Silvia Vedrödiiová**, Nové Zámky. 31. Martina Verešová, Nové Zámky. 32. Roland Vicena, Nové Zámky. 33. Iva Žingorová, Hurbanovo.

II.B

Osztályfőnök: Mária Gábrisová

1. Zuzana Barátová, Nové Zámky. 2. Henrieta Bratová, Nové Zámky. 3. Beáta Brenkušová, Nové Zámky. 4. Soňa Brokešová, Nové Zámky. 5. Petra Czuczorová, Nové Zámky. 6. Andrea Demovičová, Nové Zámky. 7. Peter Derňár, Palárikovo. 8. Ludmila Doležalová, Nové Zámky. 9. Henrieta Dózsová, Nové Zámky. 10. Ján Golian, Nové Zámky. 11. Simona Ivaničová, Nové Zámky. 12. Juraj Kalina, Nové Zámky. 13. Lucia Klobučníková, Nové Zámky. 14. Daria Kočišová, Nové Zámky. 15. Monika Koprdová, Nové Zámky. 16. Peter Kovács, Nové Zámky. 17. **Alena Kufková**, Nové Zámky. 18. **Mária Kuzmická**, Nové Zámky. 19. Tomáš Lakó, Nové Zámky. 20. **Roman Laurinec**, Nové Zámky. 21. Marek Máčaj, Nové Zámky. 22. Ervín Matuš, Nové Zámky. 23. Marek Melišek, Nové Zámky. 24. Beáta Mészárosová, Nové Zámky. 25. Jana Pipíšková, Palárikovo. 26. Zuzana Plháková, Nové Zámky. 27. Jana Smutná, Nové Zámky. 28. Igor Strolka, Nové Zámky. 29. Andrea Subyová, Nové Zámky. 30. Katarína Szabová, Nové Zámky. 31. Erik Šišák, Semerovo. 32. Daniel Turan, Nesvady. 33. Tamara Želovičová, Nové Zámky.

II.C

Osztályfőnök: Irena Šimanská

1. Daniela Babeková, Nové Zámky. 2. Svätopluk Babin, Nové Zámky. 3. Henrieta Baďurová, Nové Zámky. 4. Denisa Bernadičová, Nové Zámky. 5. Peter Czimmermann, Nové Zámky. 6. Blanka Czuczorová, Nové Zámky. 7. Žaneta Feketeová, Nové Zámky. 8. Jozef Foksa, Nové Zámky. 9. **Lenka Gyürösiiová**, Nové Zámky. 10. Richard Halász, Nové Zámky. 11. Marek Hanzel, Húl. 12. Tomáš Hozlár, Nové Zámky. 13. Alexander Izacký, Nové Zámky. 14. Eleonóra Jakabová, Nové Zámky. 15. Ján Klimas, Nové Zámky. 16. Zuzana Kocsisová, Nové Zámky. 17. Viktória Kontová, Nové Zámky. 18. Viktória Kupecká, Nové Zámky. 19. **Andrea Kvassayová**, Nové Zámky. 20. Míriam Labadyová, Nové Zámky. 21. Dušan Makel, Nové Zámky. 22. Andrea Oršu-

ková, Nové Zámky. 23. **Ida Oslancová**, Nové Zámky. 24. Norbert Ožvald, Bešeňov. 25. Veronika Palacková, Nové Zámky. 26. Veronika Pisztonová, Nové Zámky. 27. Karol Plesnivý, Palárikovo. 28. Andrea Seifertová, Bajč. 29. Branislav Smolka, Nové Zámky. 30. Andrea Šplehová, Nové Zámky. 31. Saskia Takáčová, Bajč. 32. Petra Teplanová, Nové Zámky. 33. Peter Török, Nové Zámky. 34. Pavol Závodský, Nové Zámky.

II.D

Oszdtályfőnök: Anna Schumichrastová

1. Henrieta Bartová, Nové Zámky. 2. Helena Benceová, Nové Zámky. 3. Veronika Borsová, Nové Zámky. 4. Xénia Budíková, Nové Zámky. 5. Zuzana Cabadajová, Nové Zámky. 6. Ingrid Gašparíková, Branovo. 7. Magdaléna Gašparíková, Branovo. 8. Agnesa Gálová, Nesvady. 9. Boris Guman, Nové Zámky. 10. Karol Györe, Nesvady. 11. Roman Kasáš, Nové Zámky. 12. Marián Kálazi, Nové Zámky. 13. Marcela Kišová, Nové Zámky. 14. Radka Kollárová, Nové Zámky. 15. Beáta Kóšová, Imeľ. 16. Andrea Lukacovicová, Nesvady. 17. Eleonóra Magyarová, Nové Zámky. 18. Adrián Marko, Nesvady. 19. Tímea Mažárová, Nesvady. 20. Monika Murcinová, Nové Zámky. 21. Zlatica Návojská, Nové Zámky. 22. Marek Palacka, Nové Zámky. 23. Rudolf Pataki, Kolta. 24. **Tünde Pokorná**, Nové Zámky. 25. Marek Polák, Nové Zámky. 26. Klaudia Rohlová, Nové Zámky. 27. Karol Solčan, Nové Zámky. 28. Silvia Šógorová, Nové Zámky. 29. Lubor Vrabel, Nesvady. 30. Roland Zachar, Nové Zámky. 31. René Zbyhovský, Nové Zámky.

II.E

Oszdtályfőnök: Ing. Adriana Imreová

1. Andrea Baloghová, Nové Zámky. 2. Eva Bogdanová, Nové Zámky. 3. Zdena Boššániová, Dolný Ohaj. 4. Svetlana Čeriová, Nové Zámky. 5. Eva Dikanová, Nové Zámky. 6. Nikoleta Fialová, Palárikovo. 7. **Ivana Ficzová**, Nové Zámky. 8. Zuzana Harmathová, Nové Zámky. 9. Zlatica Héderváriová, Tvrdošovce. 10. Peter Chovanec, Nové Zámky. 11. Rút Immerová, Nové Zámky. 12. Monika Ivanová, Nové Zámky. 13. Peter Kubček, Nové Zámky. 14. **Dana Kucharová**, Palárikovo. 15. Martina Kukučková, Nové Zámky. 16. Soňa Kurucová, Nové Zámky. 17. Lubicia Laurová, Nové Zámky. 18. Andrea Lušpajová, Nové Zámky. 19. Magdaléna Miskolcziová, Nové Zámky. 20. Ivan Moravcsík, Tvrdošovce. 21. Marcela Muchová, Nové Zámky. 22. Martin Paškala, Nové Zámky. 23. Peter Pokorný, Nové Zámky. 24. Martina Poláková, Jasová. 25. **Tomáš Polgár**, Nové Zámky. 26. Karin Schmidtová, Nové Zámky. 27. Lenka Smoláriková, Nové Zámky. 28. Andrej Soboňa, Nové Zámky. 29. Marek Šemelák, Semerovo. 30. Peter Šimoněk, Nové Zámky. 31. Ákos Tárnok, Nové Zámky. 32. Luboš Valach, Nové Zámky. 33. Boris Vanya, Tvrdošovce. 34. **Michal Zálesák**, Palárikovo. 35. Martina Zálesáková, Palárikovo. 36. Miriam Zitrická, Nové Zámky.

II.F

Oszdtályfőnök: Berkes Béla

1. Andraskó Éva, Žirany. 2. Ágh László, Nové Zámky. 3. Baka Szilvia, Dvory nad Žitavou. 4. Benyovszky Ilona, Nové Zámky. 5. Bridiš Péter, Veľký Cetín. 6. Csábi Andrea, Tvrdošovce. 7. Fazekas Ágota, Ladice. 8. Furuglyás Szilvia, Nesvady. 9. Guban Katalin, Pribeta. 10. Hajdú Anikó, Bardoňovo. 11. Harcsa Béla, Dvory nad Žitavou. 12. Harcsa Andrea, Nové Zámky. 13. Horváth Tímea, Andovce. 14. Lenčేశ Antal, Bešeňov. 15. Leszkó Péter, Salka. 16. Major Mária, Veľký Cetín. 17. Marosi Marianna, Kolárovo. 18. **Máté Mária**, Nitrianske Hrnčiarovce. 19. Miskolczi Annamária, Nové Zámky. 20. Modróczky Tamás, Gbelce. 21. Molnár Mária, Jeleneč. 22. Nagy Zsanett, Nové Zámky. 23. **Nátek Emese**, Nové Zámky. 24. Pál Ilona, Pribeta. 25. Pethes Tibor, Kolárovo. 26. Pénczes Tímea, Nové Zámky. 27. Rigó Imre, Nové Zámky. 28. Szeles Roland, Jeleneč. 29. Szombath Angéla, Pohranice. 30. Veinhart Andrea, Nesvady.

II.G**Osztályfőnök: PaedDr. Gátasi Béla**

1. Bak Éva, Komoča. 2. Barček Brigitta, Svodín. 3. Beneš Zoltán, Nesvady. 4. Czuczor Csilla, Nové Zámky. 5. Csanda Attila, Tvrdošovce. 6. Csomor Katalin, Svodín. 7. Decsi Klára, Nové Zámky. 8. Esek Mónika, Rúbaň. 9. Fekete Borbála, Strekov. 10. Gubó Júlia, Bešeňov. 11. Gudmon Endre, Nové Zámky. 12. Horváth Márta, Bešeňov. 13. Hrabovszky András, Tvrdošovce. 14. Huslica Mária, Bešeňov. 15. Jezsó Andrea, Luba. 16. Kis Szilvia, Komoča. 17. Kobilka László, Bajč. 18. Kosík Péter, Tvrdošovce. 19. Kunyica Karin, Svodín. 20. Lelovics Irén, Nesvady. 21. Mandáčko Blanka, Bajč. 22. Nagy Beáta, Nesvady. 23. Oláh Zoltán, Nové Zámky. 24. Patkoló Andrea, Nové Zámky. 25. Rozsnyó Judit, Dvory nad/Žitavou. 26. Sláma Mónika, Strekov. 27. Solár Piroška, Milanovce. 28. Szabó János, Nové Zámky. 29. Szabó Szilvia, Dvory nad/Žitavou. 30. Vavreczky Bálint, Nové Zámky.

III.A**Osztályfőnök: Mária Kršáková**

1. Marek Bako, Nové Zámky. 2. Tímea Baráková, Nové Zámky. 3. Simona Ceizelová, Nové Zámky. 4. Miriam Cifrová, Nové Zámky. 5. Kristína Farkasová, Nové Zámky. 6. Radovan Fiala, Nové Zámky. 7. Eva Füredyová, Nové Zámky. 8. Silvia Halásová, Nové Zámky. 9. Mária Hašková, Nové Zámky. 10. Katarína Hoffmannová, Nové Zámky. 11. Alexander Hóka, Nové Zámky. 12. Miloš Hrušovský, Nové Zámky. 13. Štefan Hudeček, Dvory nad/Žitavou. 14. Peter Klobučník, Nové Zámky. 15. Viliam Krajčí, Nové Zámky. 16. Štefan Ozorák, Nové Zámky. 17. Marian Ölvecký, Nové Zámky. 18. Vojtech Pálinkáš, Dvory nad/Žitavou. 19. Ivan Petrovics, Nové Zámky. 20. Andrea Prohásková, Nové Zámky. 21. Karin Proháčková, Nové Zámky. 22. Miriam Ratkovičová, Nové Zámky. 23. Andrea Rybárová, Palárikovo. 24. Andrea Slováková, Nové Zámky. 25. Dagmar Suchánková, Nové Zámky. 26. Xénia Szláviová, Bajč. 27. Michaela Šeböková, Nové Zámky. 28. Kristína Tyukošová, Nové Zámky. 29. Euridika Valášková, Nové Zámky. 30. Petra Valoková, Nové Zámky. 31. Kristína Vojteková, Palárikovo. 32. Roland Vörös, Nové Zámky. 33. Silvia Závodszká, Nové Zámky. 34. Alexandra Zuzáková, Nové Zámky.

III.B**Osztályfőnök: PhDr. Libuša Klučková**

1. Martin Agg, Nové Zámky. 2. Silvia Aghová, Nové Zámky. 3. Miroslav Apolen, Nové Zámky. 4. Nora Bandriová, Dvory nad/Žitavou. 5. Eva Csepányiová, Nové Zámky. 6. Marek Gašparík, Nové Zámky. 7. Viera Hosszúová, Nové Zámky. 8. Boris Hudák, Nové Zámky. 9. Tatiana Kántorová, Nové Zámky. 10. Ján Krásny, Nové Zámky. 11. Vladimír Kukan, Palárikovo. 12. René Lesko, Nové Zámky. 13. Peter Mandák, Nové Zámky. 14. Mária Mareková, Nové Zámky. 15. Diana Oršulíková, Nové Zámky. 16. Ivana Ozoráková, Nové Zámky. 17. Peter Pataky, Nové Zámky. 18. Marián Pétery, Nové Zámky. 19. Viktória Poláková, Nové Zámky. 20. Andrej Porubčan, Nové Zámky. 21. Dáša Rosivalová, Nové Zámky. 22. Peter Sekera, Nové Zámky. 23. Roland Schwab, Nové Zámky. 24. Denisa Szilvová, Nové Zámky. 25. Miriam Šimonová, Nové Zámky. 26. Diana Šišková, Nové Zámky. 27. Beatrice Šmigurová, Nové Zámky. 28. Andrea Štullerová, Nové Zámky. 29. Lucia Takácsová, Nové Zámky. 30. Monika Talmácsová, Nové Zámky. 31. Jana Tarčáková, Nové Zámky. 32. Patrik Tóth, Nové Zámky. 33. Klaudia Trelajová, Nové Zámky. 34. Soňa Ubárová, Nové Zámky. 35. Ladislav Zálezák, Nové Zámky.

III.C

Osztályfőnök: PhDr. Jozef Krnáč

1. Martin Abrahám, Nové Zámky. 2. Eva Ábrahámová, Nové Zámky. 3. **Marcela Benková**, Nové Zámky. 4. Kristián Boldizsár, Nové Zámky. 5. Róbert Číkoš, Nové Zámky. 6. Kristína Demová, Nové Zámky. 7. Viktória Dósová, Dvory nad/Žitavou. 8. **Silvia Feketeová**, Nové Zámky. 9. Zuzana Hogenbuchová, Nové Zámky. 10. Karol Horváth, Nové Zámky. 11. Soňa Hrabínová, Nové Zámky. 12. Alena Hrdlíková, Nové Zámky. 13. **Eva Hrbíková**, Nové Zámky. 14. Inez Imróová, Nové Zámky. 15. Melinda Izsáková, Strekov. 16. Klaudia Ježová, Nové Zámky. 17. Marek Jurík, Nové Zámky. 18. Boris Kopaj, Nové Zámky. 19. **Silvia Kováčová**, Nové Zámky. 20. Lívia Kuzmická, Nové Zámky. 21. Michal Lakatos, Nové Zámky. 22. Eva Lehocká, Nové Zámky. 23. Linda Lorenzová, Nové Zámky. 24. Štefan Mácsadi, Nové Zámky. 25. **Mária Mihaleková**, Rúbaň. 26. Andrea Molnárová, Nové Zámky. 27. Igor Novák, Nové Zámky. 28. Marián Pačikovský, Nové Zámky. 29. Tatiana Pasztoová, Nové Zámky. 30. Andrea Peczárová, Nové Zámky. 31. Igor Poljačík, Nové Zámky. 32. Jana Šutáková, Nové Zámky. 33. Zuzana Szabová, Nové Zámky. 34. Izabela Szpeváková, Tvrdošovce. 35. Andrea Tóthová, Nové Zámky. 36. Martina Tóthová, Nové Zámky. 37. Žaneta Verešová, Dvory nad/Žitavou.

III.D

Osztályfőnök: RNDr. Mojzes Ildikó

1. Ágh Anikó, Komoča. 2. Berkes Ferenc, Velký Cetín. 3. Borvák Angelika, Pribeta. 4. Bujna Dénes, Strekov. 5. Czímer Adrianna, Pozba. 6. Dóza Roland, Tvrdošovce. 7. Együd Benedek, Dolné Obdokovce. 8. Fónod Szilárd, Nové Zámky. 9. Gergely Károly, Dvory nad/Žitavou. 10. Hlavička Péter, Nové Zámky. 11. Janík Tímea, Milanovce. 12. Kósa Andrea, Komoča. 13. Kóta Beáta, Dvory nad/Žitavou. 14. Križan Krisztína, Milanovce. 15. Kunya Cecília, Štúrovo-Obid. 16. Máté Csaba, Nitrianske Hrnčiarovce. 17. Mészáros István, Čechynce. 18. Nagy Erika, Nové Zámky. 19. Paluk Péter, Nové Zámky. 20. Póč Tamás, Tvrdošovce. 21. Šipeky Bernadett, Nové Zámky. 22. Smitnya Andrea, Nové Zámky. 23. Szénási Szilárd, Komoča. 24. Tóth Enikő, Tvrdošovce. 25. Vincze Andrea, Tvrdošovce.

III.E

Osztályfőnök: Hornyák Pál

1. Bajkai József, Dvory nad/Žitavou. 2. **Dani Tamás**, Nové Zámky. 3. Decsi Krisztián, Nové Zámky. 4. Halász Judit, Bešeňov. 5. **Hentek Tünde**, Bešeňov. 6. Ipolyi Éva, Svodín. 7. Jávorka Balázs, Rúbaň. 8. Jóba Tamás, Zemné. 9. Kajan Erika, Svodín. 10. Kováč Krisztián, Milanovce. 11. Magyar Melinda, Štúrovo. 12. Mešter Zsolt, Rúbaň. 13. **Nagy Blanka**, Bešeňov. 14. Noszák Tímea, Milanovce. 15. Pathó Zsolt, Mužla. 16. Plichta Eszter, Nové Zámky. 17. Porubszky Attila, Dvory nad/Žitavou. 18. **Pósa Katalin**, Nové Zámky. 19. Priskin Zoltán, Zemné. 20. **Szekeres László**, Nové Zámky. 21. Szököl Diana, Gbelce. 22. Szevlik Attila, Bruty. 23. Takács Krisztína, Nové Zámky. 24. Vitkó Karolin, Nové Zámky.

III.F

Osztályfőnök: PhDr. Daniela Záležáková

1. Silvia Boriková, Andovce. 2. Anita Cibulková, Nové Zámky. 3. Štefan Czuczor, Nové Zámky. 4. Andrea Dráfiiová, Nové Zámky. 5. Katarína Drugová, Nové Zámky. 6. Peter Eichler, Nové Zámky. 7. Klaudia Ešeková, Dubník. 8. **Ivana Filagová**, Nové Zámky. 9. Eva Geschwandtnerová, Nové Zámky. 10. Lubica Havlíková, Semerovo. 11. Žaneta Huszárová, Nové Zámky. 12. Tomáš Hvoždára, Nové Zámky. 13. Diana Janyíková, Milanovce. 14. Patrícia Janyíková, Milanovce. 15. Dušan Kelle, Nové Zámky. 16. Jordan Knihár, Nové Zámky. 17. **Ludmila Krupanská**, Dvory

nad/Žitavou. 18. Ladislav Kvasnovský, Nové Zámky. 19. Jana Mičeková, Nové Zámky. 20. Erik Mikurčík, Nové Zámky. 21. Dana Muržicová, Nové Zámky. 22. Erika Pastorová, Dubník. 23. **Eva Pavlíková**, Dvory nad/Žitavou. 24. Adriana Pintešová, Nové Zámky. 25. Melinda Procházková, Nové Zámky. 26. Klaudia Slamenková, Nové Zámky. 27. Silvia Törökóvá, Nové Zámky. 28. Iveta Tvrdoňová, Šurany. 29. Žaneta Uhráková, Palárikovo. 30. Nataša Urbanovská, Nové Zámky. 31. Rudolf Varga, Nové Zámky. 32. Zuzana Veresová, Nové Zámky. 33. Simona Verná, Nové Zámky. 34. Denisa Zacharidesová, Andovce. 35. Marek Zálešák, Nové Zámky.

IV.A

Osztályfőnök: RNDr. Gertrúda Barthová

1. Henrieta Babeková, Nové Zámky. 2. Gabriel Birkuš, Nové Zámky. 3. Igor Czuczor, Nové Zámky. 4. **Eva Čviriková**, Palárikovo. 5. Sylvia Habanová, Nové Zámky. 6. Vojtech Hóbor, Nové Zámky. 7. Kristína Hotová, Nové Zámky. 8. Peter Jaššo, Nové Zámky. 9. Dana Kaňáková, Palárikovo. 10. **Tünde Kaszalová**, Hurbanovo. 11. Zuzana Kečkéšová, Nové Zámky. 12. Adriana Kováčová, Nové Zámky. 13. Erika Krištofová, Palárikovo. 14. **Beáta Laurincová**, Nové Zámky. 15. Natália Lehocká, Nové Zámky. 16. Daniela Mahdalová, Nové Zámky. 17. Martin Matejčuk, Nové Zámky. 18. **Peter Moravčík**, Nové Zámky. 19. Roman Nagy, Nové Zámky. 20. Nikoleta Palacková, Nové Zámky. 21. Soňa Poláková, Nové Zámky. 22. Katarína Provodovská, Palárikovo. 23. Roman Serenčes, Nové Zámky. 24. Erika Stanová, Nové Zámky. 25. Mária Simoneková, Nové Zámky. 26. Marta Szabóová, Nové Zámky. 27. Mária Šemrincová, Jatov. 28. Zsolt Šimonka, Strekov. 29. Peter Šrámek, Palárikovo. 30. Lucia Štefanková, Nové Zámky. 31. Peter Tóth, Tvrdošovce. 32. **Andrea Vadkertiová**, Nové Zámky. 33. **Beáta Valkóová**, Nové Zámky. 34. Viliam Záha, Nové Zámky. 35. Zuzana Zálešáková, Palárikovo. 36. Patrik Zoltvány, Nové Zámky.

IV.B

Osztályfőnök: RNDr. Jana Šátková

1. Žaneta Bedová, Strekov. 2. Beatrice Borková, Zemné. 3. Jozef Cseri, Nové Zámky. 4. Silvia Ďurčovičová, Nové Zámky. 5. Martina Eliášová, Nové Zámky. 6. Jana Farkasová, Nové Zámky. 7. Janka Farkasová, Nové Zámky. 8. **Roderik Fiala**, Nové Zámky. 9. Igor Filaga, Nové Zámky. 10. Hedviga Gašparíková, Nové Zámky. 11. **Petra Hoffmannová**, Nové Zámky. 12. Zuzana Hoffmannová, Nové Zámky. 13. Adriana Jelínková, Nové Zámky. 14. **Idikó Jónášová**, Svodín. 15. Dušan Karaffa, Nové Zámky. 16. Alžbeta Klimasová, Nové Zámky. 17. Peter Koprda, Nové Zámky. 18. **Adriana Korčoková**, Nové Zámky. 19. Zlatica Kováčová, Nové Zámky. 20. Viktor Královics, Zemné. 21. Zuzana Kulichová, Nové Zámky. 22. Vladimír Kuzma, Nové Zámky. 23. Vladimír Lamačka, Nové Zámky. 24. Žaneta Lendvaiová, Nové Zámky. 25. **Vladimír Meňuš**, Nové Zámky. 26. **Peter Oboňa**, Nové Zámky. 27. Petra Pányiková, Nové Zámky. 28. Jaroslava Polgárová, Nové Zámky. 29. Simona Pořízková, Nové Zámky. 30. Martina Révaiová, Nové Zámky. 31. Andrea Ryšavá, Imeľ. 32. Vladimír Stanko, Nové Zámky. 33. Denisa Szegheová, Nové Zámky. 34. Peter Šulek, Nové Zámky. 35. Erich Tóth, Nové Zámky. 36. **Lenka Tóthová**, Nové Zámky. 37. Nikoleta Záležáková, Nové Zámky.

IV.C

Osztályfőnök: Július Šimanský

1. Beatrix Barsiová, Nové Zámky. 2. Andrea Benkóová, Dvory nad/Žitavou. 3. Mikuláš Bocz, Nové Zámky. 4. Roman Ceizel, Nové Zámky. 5. Ivana Farkasová, Nové Zámky. 6. Radovan Fiam, Palárikovo. 7. František Finda, Nové Zámky. 8. Monika Gajdošíková, Nové Zámky. 9. **Aneta Garaiová**, Nové Zámky. 10. Ladislav Hamran, Nové Zámky. 11. Silvia Hozlárová, Nové Zámky. 12. **Karolína Illésová**, Nové Zámky. 13. Róbert Ivanics, Nové Zámky. 14. **Andrea Juhászová**,

Nové Zámky. 15. **Zuzana Juhászová**, Nové Zámky. 16. Eva Kolarovská, Nové Zámky. 17. Monika Kostolná, Nové Zámky. 18. **Marián Kotrec**, Nové Zámky. 19. **Alica Kováčová**, Nové Zámky. 20. Roman Krajčír, Nové Zámky. 21. Kristína Lendvaiová, Nové Zámky. 22. Zoltán Mátyus, Nové Zámky. 23. **Martina Melišková**, Nové Zámky. 24. Michaela Ostrožlíková, Nové Zámky. 25. Lúbia Podstavková, Palárikovo. 26. Petra Poláčeková, Nové Zámky. 27. **Tomáš Polák**, Nové Zámky. 28. **Oskar Pšenák**, Nové Zámky. 29. Renáta Ratkovičová, Nové Zámky. 30. Beáta Solárová, Nové Zámky. 31. Roland Szkokan, Nové Zámky. 32. Andrej Štefánik, Nové Zámky. 33. Tomáš Thor, Nové Zámky. 34. Mária Valaseková, Nové Zámky. 35. Zoltán Vašš, Nové Zámky. 36. **Henrieta Zöldová**, Nové Zámky.

IV.D

Osztályfőnök: Perzel Magdolna

1. Benkó Bertold, Nové Zámky. 2. Bridiš Mária, Veľký Cetín. 3. **Czakó Krisztína**, Jelenec. 4. **Csizmadia Andrea**, Nové Zámky. 5. Elzer Erika, Svodín. 6. Esek Róbert, Rúbaň. 7. Hamar Eleonóra, Nové Zámky. 8. Jakubík Tamás, Nové Zámky. 9. Kiss Péter, Andovce. 10. Kollár Klaudia, Nové Zámky. 11. Kósa Krisztína, Tvrdošovce. 12. Kunyica Janette, Svodín. 13. Pereszélyni Anita, Svodín. 14. Plichta Ágnes, Nové Zámky. 15. Prešinský Mónika, Veľký Cetín. 16. Rédey Róbert, Nové Zámky. 17. **Stancz Henriett**, Nové Zámky. 18. Slávik Tímea, Rúbaň. 19. **Solčan Andrea**, Nové Zámky. 20. **Szógyényi Andrea**, Tvrdošovce. 21. Tóth Nóra, Nové Zámky. 22. Vankó Róbert, Nové Zámky. 23. **Vanya Magdolna**, Nové Zámky. 24. Vida Róbert, Strekov. 25. Zahorsec Ferencz, Nové Zámky.

IV.E

Osztályfőnök: Borka Tibor

1. Ágh Róbert, Nové Zámky. 2. Bombicz Csaba, Zemné. 3. Búcsi Henriett, Nová Vieska. 4. Dékány Andrea, Dvory nad/Žitavou. 5. Domik Attila, Nové Zámky. 6. Esse Ágnes, Nové Zámky. 7. Fekete Csilla, Nové Zámky. 8. Gábris Mónika, Dvory nad/Žitavou. 9. Kanička Mónika, Strekov. 10. Kukan Mónika, Dvory nad/Žitavou. 11. Lakatos Gabriella, Nové Zámky. 12. Maráz Stefánia, Bešeňov. 13. Matuška Marianna, Dvory nad/Žitavou. 14. Modróczky László, Gbelce. 15. Oros Krisztína, Nové Zámky. 16. Polyák Anikó, Strekov. 17. **Savel Tibor**, Dvory nad/Žitavou. 18. Száraz Péter, Nové Zámky. 19. Szombat Andrea, Nové Zámky. 20. Sztreda Ildikó, Nové Zámky. 21. Tóth Tünde, Tvrdošovce. 22. Vanya Lívia, Tvrdošovce. 23. Vida Mária, Tvrdošovce. 24. Židek Zsolt, Gbelce. 25. Žigo Szilvia, Tvrdošovce.

IV.F

Osztályfőnök: Mgr. Anna Štullerová

1. **Zuzana Bakóová**, Nové Zámky. 2. Rudolf Benko, Dvory nad/Žitavou. 3. Marek Bízík, Palárikovo. 4. Zoltán Faludi, Nové Zámky. 5. **Ildikó Fodorová**, Dvory nad/Žitavou. 6. Valéria Grulichová, Nové Zámky. 7. Tibor Hajdu, Komjatice. 8. Henrieta Halašiová, Nové Zámky. 9. Lenka Ivolková, Nové Zámky. 10. Štefan Jankovský, Nové Zámky. 11. Jozef Jiránek, Nové Zámky. 12. Ladislav Klučka, Nové Zámky. 13. Zoltán Korponay, Dvory nad/Žitavou. 14. Marianna Kováčová, Nové Zámky. 15. Kamila Koyšová, Palárikovo. 16. Slávka Kyselicová, Nové Zámky. 17. Angelika Liptáková, Nové Zámky. 18. Mariana Lyková, Nové Zámky. 19. Michaela Machová, Jasová. 20. Juraj Markusek, Palárikovo. 21. Boris Melichárek, Nové Zámky. 22. Dana Navrátilová, Nové Zámky. 23. Iveta Nochtová, Nové Zámky. 24. Ladislav Petrovič, Nové Zámky. 25. **Pavol Pintér**, Nové Zámky. 26. Miloš Položani, Nové Zámky. 27. Ivana Stričeková, Palárikovo. 28. Monika Suchanová, Nové Zámky. 29. **Tatiana Števlíková**, Nové Zámky. 30. **Zuzana Štramská**, Nové Zámky. 31. Erich Šupalá, Nové Zámky. 32. Lucia Švecová, Nové Zámky. 33. Zuzana Takáčsová, Komoča.

A tanulók előmenetele, mulasztása és magaviselete az 1991/92-es tanévben

Osztály	Létszám			Előmenetel						Mulasztás			Magaviselet		
	év elején	év végén	ebből leány	ki-tüntetett	jeles	megfelelt	nem felelt meg	nem osztályozott	igazololt óra	igazolatlan	átlag 1 tanulóra	1	2	3	
1A	37	37	23	18	13	6	0	0	967	0	26.14	37	0	0	
1B	36	36	22	20	11	5	0	0	916	0	25.44	36	0	0	
1C	35	35	22	12	14	8	1	0	969	11	28.00	35	0	0	
1D	38	38	26	17	14	7	0	0	904	0	23.79	38	0	0	
1E	34	34	20	7	8	17	2	0	692	0	20.35	34	0	0	
1F	36	36	23	16	8	10	2	0	532	0	14.78	36	0	0	
2A	33	33	20	13	8	12	0	0	826	0	25.03	33	0	0	
2B	33	33	21	9	13	9	2	0	841	0	25.48	33	0	0	
2C	34	34	20	11	10	13	0	0	510	0	15.00	34	0	0	
2D	31	31	19	11	10	10	0	0	1081	0	34.87	31	0	0	
2E	36	36	23	13	9	13	0	1	781	2	22.37	35	0	0	
2F	30	30	21	7	6	12	5	0	559	14	19.10	28	2	0	
2G	30	30	21	5	12	11	2	0	1567	0	52.23	30	0	0	
3A	34	34	22	22	6	6	0	0	1039	0	30.56	34	0	0	
3B	35	35	20	12	7	13	3	0	1578	6	45.26	35	0	0	
3C	37	37	26	18	9	10	0	0	879	0	23.76	37	0	0	
3D	25	25	13	10	6	9	0	0	462	0	18.48	25	0	0	
3E	24	24	12	9	7	7	1	0	629	0	26.21	24	0	0	
3F	35	35	26	12	12	7	3	1	1606	32	48.18	34	0	0	
4A	36	36	23	22	11	3	0	0	1073	5	29.94	36	0	0	
4B	37	37	24	19	11	7	0	0	1650	0	44.59	37	0	0	
4C	36	36	21	18	13	5	0	0	1379	0	38.31	36	0	0	
4D	25	25	17	13	4	8	0	0	1240	3	49.72	25	0	0	
4E	25	25	18	11	6	8	0	0	1197	0	47.88	25	0	0	
4F	33	33	19	10	11	12	0	0	1393	0	42.21	33	0	0	
Összes.	825	825	522	335	239	228	21	2	25270	73		821	2	0	
Az 1 tanulóra eső mulasztási átlag:									30.70	0.09	30.79				

Kimutatás az idegen nyelvek tanításáról az 1991/92-es tanévben

Évfolyam	Csoportok száma	Tanulók száma	Az egyes idegen nyelveket tanulók száma			
			angol	francia	német	orosz
1.	22	214	142	6	99	113
2.	25	228	169	24	59	143
3.	20	190	89	28	89	125
4.	21	193	99	12	81	141
összes.	88	825	499	70	328	523

Érettségi vizsgák

Az 1991/92-es tanévben az érettségi vizsgák a hagyományokhoz híven és az előírásoknak megfelelően két részben zajlottak le.

a) Az írásbeli érettségi vizsga

a szlovák tagozaton szlovák nyelv és irodalomból 1992. április 22-én volt. A tanulók a következő témák közül választhattak:

1. Odkaz študentských úsilí mladých bernolákovcov a štúrovcov dnešnej generácii. (Diskusný príspevok v literárnom krúžku.)
2. Kam kráčaš Slovensko ? (Politická úvaha na aktuálnu tému.)
3. "Človeka stretnút, / ktorého srdce v tebe bije. / Ak toho stratiš, / na púšť sa zmenia ulice zaľudnené ..." (J.Kostra)
(Úvaha o medziludských vzťahoch.)
4. Kto som ? (Autocharakteristika.)

A magyar tagozat diákjai április 22-én magyar nyelv és irodalomból, április 23-án szlovák nyelv és irodalomból tettek írásbeli érettségi vizsgát.

A magyar nyelv és irodalom témái:

1. ..."Édes, szép ifjú hitvesem, / Minek nevezzelek ?"
(A hitvesi hűség és szerelem Petőfi lírájában)
(Fejtegetés)
2. A "modern" magyar líra kialakulása és virágzása a 20. század elején
(Beszámoló az irodalmi szakkörben)
3. Tévé a családban, avagy miről árulkodnak a tévéműsorok nézettségi indexei ?
(Tárca)
4. Milyen szerepet játszik, miben nyilvánul meg a barátság a mai fiatalság életében ?
(Fejtegetés)

A szlovák nyelv és irodalom témái:

1. Myšlienka slobody v tvorbe štúrovských básnikov (Výklad)
2. Naše plány do budúcnosti sú snom o ... (Úvaha)
3. Môj vzťah k rodnému kraju (Rozprávanie)
4. Ucti si vieru a reč každého ! Svoju miluj ! (Claudius)
(Cílánok do časopisu)

b) A szóbeli érettségi vizsgákra

1992. május 28. és június 1. között került sor. Az évvégi tanulmányi eredmények alapján az iskola valamennyi végzős diákja szóbeli vizsgát tehetett. Kötelező tárgyként a szlovák tagozaton a szlovák nyelv és irodalom valamint egy idegen nyelv szerepelt, a magyar tagozaton magyar nyelv és irodalom, valamint szlovák nyelv és irodalom. A két választható tantárgy között az alábbiak szerepeltek: matematika, fizika, biológia, kémia, polgári nevelés, történelem, földrajz, idegen nyelv, programozás, ill. elektrotechnika.

Az érettségi vizsga eredményei az 1991/92-es tanévben

Osztály	Tanulók létszáma	Ebből leány	Általános értékelés		
			Kitüntetéssel megfelelt	Jelesen megfelelt	Megfelelt
Szlovák tagozat					
IV.A	36	23	29	6	1
IV.B	39	25	25	7	7
IV.C	36	21	22	10	4
IV.F	33	19	16	6	11
Összesen:	144	88	92	29	23
Magyar tagozat:					
IV.D	25	17	13	3	9
IV.E	25	18	9	5	11
Összesen:	50	35	22	8	20
Az iskola összesített eredményei:					
	194	123	114	37	43

Jó tollú diákjaink írásaiból

Miért szeretem József Attilát?

"Csak az olvassa versemet,
Ki ismer engem és szeret."

"Hová forduljon az ember, ha nem tartozik a harcok közé?"-teszem fel József Attilával együtt a kérdést. Hová forduljon az ember, ha néha a hatalmas tömegben sem lát senkit maga körül?

Minden, ami szép volt, kiégett. Nem érzünk át semmit, kiabálunk, rohanunk, panaszkodunk, nem figyelünk egymásra. Légni akarunk, de akadályokba botlik lábunk, kiáltani akarunk, de gyenge hangunk elveszik a zűrzavarban. A reménytelen kiábrándultságban nem találjuk az életet megtartó lényeket.

Fájdalomba, keserűségbe ütközünk naponta. Mindannyian. Sokan átlélik, s állítólag boldogan mennek tovább hazug álarcba burkolózva. Néhányan megfeneklenek a gondban, s csak nyöszörgésre van erejük, pedig nem ismerik a szenvedést valójában. Ám voltak és vannak olyanok is, kik a legnagyobb reménytelenségben sem veszítik el önmagukat, s így vagy úgy, de szólnak hozzánk. Többet látnak, sejtetnek és értenek, mint amennyire mi képesek vagyunk. S mindig haladnak tovább. Felszegett fejjel, nyíltan. Mint József Attila is, akiben magát a költészetet szeretheti az ember. Azt a költészetet, amely elvarázsolja a hétköznapiok szürkeségét.....

Ami az én szememben leginkább varázslatossá teszi József Attila költészetét, az az összes versén végigvonuló tiszta őszinteség. A világon soha nem létezett hatékonyabb fegyver, amivel az ifjú olvasóhoz fordulni lehet. Az őszinte vallomások teszik verseit mindannyiunk számára olyan közelivé, hogy saját érzéseink tükörképének tűnnek, saját tudatalattink rejtett zugaiba bújtatott gondolatokat és érzéseket fogalmaz meg néha talán rémsztően igaz szavakkal...

A költő életének minden mozzanatát a csalódás és keserű élmények övezik. Pici gyermek még, mikor apját elveszti, s hős kis bajnoka lesz a tőrésnek, hiszen rengeteget nélkülöznek. A nyomor küldi őt Ócsodra, ahol nem az élelem, de a szeretet a legnagyobb hiány. Gimnáziumi éve alatt is szorongásban él, elkeveredését öngyilkossági kísérlete is bizonyítja. S mit nyújthatott tovább az élet? A szerelmi csalódást, a szakadatlan anyakeresést, kiábrándulását az igaznak hitt mozgalomból, s az állandóan pusztító szegénységet.

Mindennek ellenére semmi sem irhatta ki szívéből a határtalan szeretetet és gyengédséget. Azt a két értéket, melyek egyre inkább eltűnnek a világunkból.

Különös figyelemmel fordul a természet kis csodái felé a Hangya című versében. Őszinte együttérzése hamar megérteti velünk, hogy több van ebben a műben a látszólag jelentőség nélküli gondolatoknál. A mai ember számára is fontos üzenetet tartalmaz a vers, mégpedig a humánus gondolatát: minden ocsmánysága és rútsága ellenére is megtartható a világ, ha embertársainknak a lehető legjobbat tudjuk nyújtani, hogy ők majd változatlanul viszonyozzák azt. S ennek a láncnak legfontosabb gyöngyszeme a szeretet.

Ám gyakran érezzük, hogy elgurul ez a gyöngyszem, s ahogy a költőben, a mi szívében is helyet szorít magának a reménytelenség. Legerőteljesebben a Reménytelenül című versében bontakozik ki ez az érzés. Egy olyan ember érzelmevilágát vetíti elénk, aki a "szomorú, vizes síkra" érve is megőrizte emberségét.

A "nem remél" kifejezés zárja az első versszakot, a tömény reménytelenséget azonban egyidejűleg feloldja a megelőző költői képpel: "szétnéz merengve és okos fejével biccent,..".

Példaértékű számomra, hogy a halálos fenyegetettség állapotában is család és önámítás nélkül próbál szétnézni a világban.

Elhagyatottságában, érzelmi magányában fogalmazza meg egyik legcsodálatosabb versét, az Eszméletet. "Ha hanyagul akarnánk felelni a kérdésre, azt válaszolnánk:mindent."- hangzik Nemes Nagy Ágnes válasza arra a kérdésre, hogy mi az , amit József Attila belefargott az Eszméletbe. A külső és a belső világ ellentmondását írja le az első versszakokban. A gondolatsort egyszerű képekkel jeleníti meg, melyek közül az első a harmonikus világ képzetét keltik, ám a képzelet csakhamar beleütközik a "vasvilág" korlátaiba. Ez a kíméletlenül hideg világ kegyetlenül szembekerül az ember belső világával, melyet a gondolatok , érzések, képzeletek és vágyak színes, zavaros sokasága alkot. S akármilyen nagy is a szabadságvágy , a kitörni óhajtó akarat, a zord világ erős fémetrece fogva tartja. Fogva tartja, és a nélkülözhetetlen levegőt is visszafogja belsőnk vékonyka gyertyalángjától, amely életéért küszködve is világítani akar az őt körülvevő sötétségben. S már ez is lázadás a világrend ellen, de a szabadulást, a belső függetlenséget csak úgy érhetjük el..."ha lényedül/ nem raksz magadnak olyan házat/ melybe háziúr települ." Nem elég csak képzelni a szabadságot, mert a csillagok is rácsokká lesznek "a hallgatag cella fölött..."

Mindenki máshol üti fel a költő verseskötetét, más gondolatok után kutat. De néha azonos oldalakra érkezve is mást mentünk ki a sorokból magunk számára, ami csak a miénk, kizárólag hozzánk szól. Mindez egy csodálatos dolgot eredményez: mindenki felfedezi saját József Attiláját. Én az enyémről szerettem volna írni, arról a József Attilától, akit kisajátított tulajdonomként örökre megőrizhetek.

*Hamar Nóra
IV.D osztály*

Tudom

csak szavak törhetik meg a csendet
és a szó kimondva erőszak
talán a lélek mélységeiben
szólalnak meg azok a hangok
amit neked kívánok
amit neked szeretnék
s a természet mindent
felőlelő áthatolhatatlan sűrűségű
egyszerűségét csodálom
inkább hallgatok körülöttem
szürkévé váló sugarak
az ajtó mögött az ablak mögött
nem szólhatok
minden olyan önmagába zárt sivatag
mindeki...tisztá
kimondatlan szavaktól tisztá

viszont eleinte még becsaptam
magam

*Szűcs Enikő
főiskolai hallgató*

Emlékszel, nagyapa...?

Itt állok melletted, és fogom a jéghideg kezedet, amit már senki sem tud felmelegíteni. Beszélek hozzád, de te nem válaszolsz. Nem szólsz többet hozzám. Nem akarom elhinni, hogy elmentél tőlünk.

Kavarognak bennem az emlékek, veled töltött napjaim. Emlékszel? Miért is kérdezem... De valahogy remélem, hogy hallasz engem. Leperegnek szemem előtt az elmúlt évek eseményei..

Házunk már felépült, de még tátongott az ürességtől. Írtóztam a fehér falaktól, mert a kórházra emlékeztettek.

– Nagyapi, gyűjtsunk be a kandallóba! - kérleltünk téged.

– Most nem lehet, gyerekek. Gyerünk haza, már biztosan várnak minket az ebéddel.

– De nagyapi! Nagyon szépen kérünk téged, gyűjts be!

Te nem tudtál nemet mondani, mert mindig is örömet akartál szerezni unokáidnak. De amúgy is, egyszerűen imádtad a gyerekeket, hát begyűjtöttál.

Engem egészen elbűvöltek a vörös lángok, s a rideg fehér szobában mindjárt volt valami kellemes, és te is örültél velünk..

...És a telekre emlékszel? Ha azt mondtuk:

– Papa, menjünk szánkázni! - akkor te eljöttél velünk a töltésre szánkázni. Ha pedig korcsolyázni volt kedvünk, akkor eljöttél velünk ahhoz a kis tóhoz. Ugye, emlékszel rá? Te mindenhova eljöttél velünk. Te mindent megtettél értünk. Várakozással teltek a nappalok, mindig az estét vártuk. A tűzhely mellé ültünk a konyhában, és te meséltél vagy énekeltél. Be kell vallanom, a Rózsa Sándort szerettem a legjobban.

" Esik eső, szép csendesen csepereg. Rózsa Sándor a kocsmában kesereg..." - cseng még most is a fülemben ez a dal, amit nem énekelsz többé nekünk. S már nem is tanítasz meg több dalt velünk.

Egyszer elmentünk Sanyi bácsihoz, megnézni, hogyan szántanak. Imádtam a lovakat, te ezt nagyon jól tudtad. Majdnem elájultam örömömben, amikor a kertben megpillantottam a szürke lovat. Te még csak nem is árultad el előre a meglepetést.

– Nagyapa, menjünk oda a lóhoz! - majd megőrültem, hogy megsimogathassam. Te odavittél hozzá. Ragyogott az arcom a boldogságtól. Még ki sem mondtam a másik kívánságomat, te már tudtad előre.

– Gyere ide, csillagom! Felültetek a lóra.

– Nagyapa, én...én igazán felülhetek a lóra? És én is vezethetem?

– Hát, persze!

Még az ekét is leaszották, hogy a kedvemben járjanak. Istenem, de boldog voltam akkor!

Ez az eset is sokszor eszembe jut. Még kicsi voltam, amikor megtörtént. Szép tavasi délelőtt volt. Együtt mentünk el az üzletbe. Hogy hamarabb hazaérjünk, hát kerékpárral indultunk el. Olyan boldog voltam, hogy majd a főúton is biciklizhetem. Bevásároltunk a nagymamának, és elindultunk hazafelé. Az útkereszteződésnél megálltunk. Nem jött autó, így hát elindultunk át az úton. Csak hogy én elestem az út közepén, amit te nem vehettél észre, mert előtem mentél. A kanyarban hirtelen megjelent egy piros autó. De én csak ültem. Rémületemben nem tudtam mást, csak kiáltani, ahogy a torkomon kifért.

– Nagyapa!

Te leugrottál a bicikliről, s amikor megláttál ülve az úton, rám kiáltottál:

– Kelj fel! Kelj fel! - de te már rohantál is felém.

Nem bírtam mozdulni, mintha odaragadtam volna az aszfalthoz. Az autó egyre csak közeledett felém, te pedig még messze voltál. Nem tudtam, mi lesz. Az agyam még mindig segítségért kiáltott.

—Nagyapa, segíts! - de a szám már nem bír mozdulni.

Már csak néhány méterre volt tőlem a borzalmas halál. Becsuktam a szemem, vártam a fájdalmat...Még ma is hallom a fék fűlsiketítő csikorgását. De te megelőzted a sofórt, szerencsémre. Nagyapa, megmentettél...

Beszélek hozzád, de te nem válaszolsz. Nem szólsz többet hozzám.Nem akarom elhinni, hogy elmentél tőlünk.

Ágh Anikó
III.D osztály

A tavalyi nyár

halkan suttogva úgy egész közel
a másik is megértheti közeli határ
távoli testérintkezés
vonalban vagyok
ságok és ségek közt vagyok
egyenletes talaj föld Föld víz
csak az a fene nagy banália
ne volna
a kisimogatott nyakhús leves
a preparált áldozati birkák
szétfröcskölő szétfröcskölőnivaló
(milyen szép is)
a szaga se jó már
ennyi maradt
a tavalyi nyár

Sorok közt

puha vagy kismadár
ma zsemlének is kinéz a hold
(to have and to hold)
nem láthatod körbe forog
I. syndr. a vény kezdete
a többi majd máshol ragad rád
a koszfészkek hatalma
meg a gyönyör undora
amely időzítve és előmelegítve
igen azt...azt követi
itt lassan és biztosan
az elidegenedés, osztálykülönbség
és a sorok között semmi
semmi
semmi
sem m i
se m m i
mi ?

Szűcs Enikő
főiskolai hallgató

–Nagyapa, segíts! - de a szám már nem bír mozdulni.

Már csak néhány méterre volt tőlem a borzalmas halál. Becsuktam a szemem, vártam a fájdalmat...Még ma is hallom a fék fűlsiketítő csikorgását. De te megelőzted a sofórt, szerencsémre. Nagyapa, megmentettél...

Beszélek hozzád, de te nem válaszolsz. Nem szólsz többet hozzám.Nem akarom elhinni, hogy elmentél tőlünk.

Ágh Anikó
III.D osztály

A tavalyi nyár

halkan suttogva úgy egész közel
a másik is megértheti közeli határ
távoli testérintkezés
vonalban vagyok
ságok és ségek közt vagyok
egyenletes talaj föld Föld víz
csak az a fene nagy banália
ne volna
a kisimogatott nyakhús leves
a preparált áldozati birkák
szétfröcskölő szétfröcskölínivaló
(milyen szép is)
a szaga se jó már
ennyi maradt
a tavalyi nyár

Sorok közt

puha vagy kismadár
ma zsemlének is kinéz a hold
(to have and to hold)
nem láthatod körbe forog
I. syndr. a vény kezdete
a többi majd máshol ragad rád
a koszfészkek hatalma
meg a gyönyör undora
amely időzítve és előmelegítve
igen azt...azt követi
itt lassan és biztosan
az elidegenedés, osztálykülönbség
és a sorok között semmi
semmi
semmi
sem m i
se m m i
mi ?

Szűcs Enikő
főiskolai hallgató

–Nagyapa, segíts! - de a szám már nem bír mozdulni.

Már csak néhány méterre volt tőlem a borzalmas halál. Becsuktam a szemem, vártam a fájdalmat...Még ma is hallok a fék fűlsiketítő csikorgását. De te megelőzted a sofórt, szerencsémre. Nagyapa, megmentettél...

Beszélek hozzád, de te nem válaszolsz. Nem szólsz többet hozzám.Nem akarom elhinni, hogy elmentél tőlünk.

Ágh Anikó
III.D osztály

A tavalyi nyár

halkan suttogva úgy egész közel
a másik is megértheti közeli határ
távoli testérintkezés
vonalban vagyok
ságok és ségek közt vagyok
egyenletes talaj föld Föld víz
csak az a fene nagy banália
ne volna
a kisimogatott nyakhús leves
a preparált áldozati birkák
szétfröcskölő szétfröcskölőnivaló
(milyen szép is)
a szaga se jó már
ennyi maradt
a tavalyi nyár

Sorok közt

puha vagy kismadár
ma zsemlének is kinéz a hold
(to have and to hold)
nem láthatod körbe forog
I. syndr. a vény kezdete
a többi majd máshol ragad rád
a koszfészkek hatalma
meg a gyönyör undora
amely időzítve és előmelegítve
igen azt...azt követi
itt lassan és biztosan
az elidegenedés, osztálykülönbség
és a sorok között semmi
semmi
semmi
sem m i
se m m i
mi ?

Szűcs Enikő
főiskolai hallgató

Egy dolgozatírás története

Felmérőláz tombolt azon a héten iskolánkban. Járványként terjedt tanárról tanárra. Úgy tudtuk, hogy magyartanárunk egyelőre ellenáll.

Gondtalanul, mit sem sejtve vonulunk az osztályba. Jól látok? Házi dolgozat? Három téma közül választhatok? Hát már őt is megfertőzték? Búcsút mondhatok a délutáni édes semmittevésnek.

Délután öt óra. Fogjunk hozzá! Ó, a mi kedves Jókai Mórunk! A romantika és a realizmus keveredik regényeiben, ez így egészen jól hangzik. Az "r"-ek és az "m"-ek fülembé zsongják annak "r"-eményét, hogy a nyáron kellemes "m"-eleg lesz. Már megint elkalandoztam, erősen kell koncentrálni. Jókai sem felejtette el a romantika mellett a realizmust, úgyhogy térjünk vissza a valóságba. Talán leírhatnám Tímár Mihály történetét, s vele szembeállítanám....., kit is? Nem, ez így nem megy. Miért kellett Jókainak összekeverni a romantikát a realizmussal, választott volna ki egyet, s könnyebb dolga lett volna neki is, nekünk is. Most miatta dolgozatot kell írni.

Ne búsulj, Pali (elkeseredésemben így biztatom magam), lesz még jobb sorsa a diáknak! A második téma könyvismertetés. Számban ízelegetem a szót, külön-külön minden betűjét. A kristályos "k"-t, az örömteli "ö"-t, az "ny" egyszerűen nyeresre áll, és a "v", az ám a vagány! Talán ha a hangok sokszínű világáról kellene írni, de egy könyvről?! Kizárt dolog. Tehát az első két témát félre is tehetjük. Ó, te utolsó, kedves téma, egyetlen reményem! Adj esélyt, benned bízom! Lehunyom a szemem, elképezelem a gyönyörű címet, a számomra egyetlen témát, és most szépen, lassan kinyitom a szemem, lassan a papírra pillantok, és... Nem!!! Belémhasít a szörnyű felismerés, érzem, elhagy az erőm. A papíron ez áll: Szabad téma - elbeszélés. Szabad téma, na de miről írjak? Hirtelen kikapcsolt az agyam, és semmi sem jut az eszembe. Szabad téma - szabad országa. Már a dolgozathoz sem lehet kizárni a politikát. Ez egyszerre sok nekem. Különben is ráér ez még, egy kis kikapcsolódás sosem árt.

(Egy óra múlva) Milyen nyugtató ez a zene, hiába a zenehallgatás a legjobb kikapcsolódás. Még rímél is, lehet, hogy költő leszek. Hoppá! Azt mondtam, költő? Inkább író, meg kell írnom a fogalmazást. Igen tele vagyok életerővel, most vagy soha! Előveszek egy szép tiszta papírt. Ceruzával vagy tollal írjam? Nézzük csak ez a toll túl vastag, ez alig ír, ebbe most tettem új betétet. A ceruzák: ez tompa, ennek pedig már rögtön kitörik a hegye. A legjobb lesz, ha rendbe teszem az írőszerszökeimet, a fogalmazás ráér. Hiszen rend a lelke mindennek.

(Egy újabb óra múlva) Nem gondoltam volna, hogy ilyen kimerítő tud lenni a takarítás. Sajnálom, de így nem lehet dolgozatot írni. Valami mozgást hallok innen lentről. Á, persze! A lelki táplálék mellett ne feledkezzünk meg a testi táplálékról sem! A konyhában általános keresés indul, szimatolok, hol s merre található valamilyen ennivaló. Egy kis banán - jó, kifli - még jobb, csokoládé - egyszerűen nagyszerű! Ropogtatom a mogyorós csokit, lassú - adadio, majd gyors - presto tempóban. De a csoki elfogy, és előttem ott a fehér papír. Talán felveszem apa szemüvegét, hátha találok rajta pár sort. Nem, talán gyenge a szemüveg, vagy még nem írtam semmit? Nincs mentség, neki kell állni. "Mi, I. Pali, ünnepélyesen fogadjuk, hogy ezt a helyiséget addig el nem hagyjuk, amíg nem írjuk meg a dolgozatot!" Fanfár, dobpergés... csönd. Lehet, hogy nem is olyan nehéz. Csak egy kis fantázia, gazdag szókincs, és kész! Mi lenne, ha írnék a kirándulásról? Elcsépelet téma! Vagy - haladva a korrallal - elbeszéljem, hogy mentek végbe a választások? Á, ezért még politikailag eltérnének, ennyit pedig nem ér meg a dolgozat. Megfésülködöm, azt modják a fésülködés alatt felfrissülnek az agysejtek. Nem és nem akarnak felfrissülni, talán, ha erősebben... Aú, ez fáj! Ez sem jó módszer. Sétálni fogok az egyik faltól a másikig, és közben a témára összpontosítok. Egy-kettő, egy-kettő, egy-kettő. Most veszem észre, milyen álmos vagyok. Mivel fogadalmam ezzel nem szegem meg, lefekszem aludni, amúgy ruhástul.

Segítség! Mi van, mi történt, hol vagyok? Lassan kitisztul előttem minden, vagy éppen beborul. Csak álom volt az egész, de szörnyű álom. A fehér dolgozatpapír életre kelt, elkezdett viczorogni, és fogócskát akart velem játszani. Persze, én tudom, mire megy ki a játék, mindenképpen ő nyert volna, és utána úgy franciásan a fejemet vette volna. Rettenetes időket élek. Rémálmok kergetnek, a sok csokitól gyomorrontásom van, az erős fésülködéstől csomókban hull a hajam, az idegrendszerem kikészült. Mozgalmas, sokrétű az életem. Fél nap alatt ennyi dolog történt. Várjunk csak, hiszen egy szabad témájú elbeszélésben életem egy mozgalmas napját is leírhatom! Megmenekültem. Olyan ez az érzés, mint amikor a tengeren hánykolódó hajótöröttek a távolban egy közeledő vitorlást pillantanak meg. Gyomrom, hajam rendbe jött, idegrendszerem a legjobb állapotban van. Igen, leírom a mai délutánom történetét.

Igen, itt a vége, illetve itt kezdődik a nagy dolgozatírás.

*Nátek Emese
II.F osztály*

És kicsöngettek...

Csend van. Ám nem az a félelmetes, vérfagyasztó csend, aminek következtében elakad a lélegzet, megáll a szív, netán megüvegesedik a tekintet. Ugyan, szó sincs iyessimiről! Sőt, ellenkezőleg, egyre jobban élvezzük a helyzetet. Néha itt is, ott is felhangzik egy-egy rosszul elfojtott kacaj.

Hát igen. Eléggé mulatságos látvány ez a Rónai, ahogy kékesszürke arcával, - amely bizonyos időközönként lilára vált - szóval ahogy ott áll a katedra mellett, és hápogva-kapkodva szedi a levegőt. Bizony egy kissé neveltséges. Homályos, parányi szemét a táblára mereszti, és csak bámul és bámul. Hát igen, van mit néznie. Ugyanis a táblán egy csupasz fertály látható, s aláírva a melléklet: "Óda Petőfi isteni popójához." A tanár még egy darabig kapálódzik a kezével, érthetetlen szavakat hörög, majd végül sikerül kinyögnie egy viszonylag értelmes mondatot:

- Ki volt az?

Hát ezt most nem értem. Hogyhogya ki volt az? Ja persze, bizonyára azt akarja megtudni, ki rajzolta ezt a remekművet, csak éppen hiányos szókinccse miatt nem tudja kellőképpen kifejezni magát. Hát, éppenséggel megsúghatnám. Én voltam, én bizony, a nagy Bernandó. De ezt sosem fogod megtudni.

- Még egyszer kérdeszem - hallom újra dühös hangját -, ki volt az a disznó?

Miii? Micsoda? Méghogya disznó! Hát mit képzel ez magáról? Csak így osztogatja jelzőit? De hát miért? Talán rosszul írtam Petőfi nevét? Nézzük csak! Nem, teljesen rendben van. Hát akkor meg mire értette ezt a nem éppen kívánatos jelzőt? Gondolkozzunk csak! Igen, igen... nem is lehet másképp...

Szóval ha ezt a "disznót" nem rám értették, ami teljesen logikus és ésszerű, akkor bizonyára Petőfit illetve e jelzővel.

Ekkor azonban valami más köti le figyelmemet. Az első padban ugyanis mozgolódás támad, majd Kelemen áll fel a helyéről, és szemtelenül jelenti:

- Tanár úr, kérem, ez a disznó a Bernandó volt.

Ssz...! Hogy az a...! Hát én ezt a dögöt megölöm, széttépem, szálanként szaggatom ki a haját abból a bunkó fejéből, kiszúrom azt az amúgy is kancsal szemét...

- Szóval Bernandó - szól günyosan a tanár. Hát igen, ez aztán jellemző rá. Nos, kedves gyermekem, nincs hozzáfűznivalója?

Eltaláltad, nincs. El sem tudom képzelni, mit is lehetne ehhez még hozzáfűzni.

Ekkor azonban újra hallom a durva hangot:

- Na mit ül ott, édes fiam? Talán nem hallja, hogy magához beszélek? A kutyafejét! Jöjjön csak ide szépen! Jöjjön csak, jöjjön!

Nagy nehezen feltápáskodom, és megindulok a tábla felé. Kelemen mellett elhaladva jól bokán rúgom azt a tinót, persze merő véletlenségből. Végre ott állok a tábla előtt, és felkészülve várom az isteni szónoklatot, ami nem is várat sokáig magára:

- Nos, Bernandó, mondja csak, nem szégyenli magát? Nem sül le a bőr a képéről? Már harminc éve vagyok a szakmában, de ilyen ocsmányságot még sosem tapasztaltam. Mondja csak, minek jött maga ide, talán melegegdeni? Mit fognak szólni a szülei, ha megtudják, hogy egyetlen fiacskájuk ilyen megbotránkoztató módon viselkedik? És ez már nem is az első eset. Ez már egyszerűen megbocsáthatatlan.

És egyre csak mondja, és mondja, és mondja. Szinte már elviselhetetlenül hosszúnak és persze unalmasnak érzem kifakadásait, de végül is abbahagyja. Végre fellelegezhetek, s már indulnék is a helyemre, de a parancsoló hang újra megállít:

- Ugyan, nem kell olyan nagyon sietni! Azt látom, hogy művészi érzeke nagyon ki van fejlődve, de tudja, én nagyon kíváncsi öreg emberke vagyok, s szeretném tudni, mit is tanult mára. Szóval, mit tudna nekünk mondani Vörösmartyról?

Hát én ebbe beleőrülök. Nem elég nekem, hogy könyörtelenül megaláznak mások előtt de most még ez is. Ezt ép ésszel egyszerűen nem lehet kibírni. Meg kellene próbálnom koncentrálni.

- Nos? -kérdezi a tanár, miközben megigazítja pápaszemét. Nos, talán elveszítette a hangját?

Nem, ezt nem hagyhatom annyiban! Még hogy ez a "törpenövésű" gúnyolódjék rajtam, azt már nem! Rajta, Bernandó, mutasd meg neki! Na, gyereünk!

- Vörösmarty szerelme... szóval...

Ennyit sikerült kinyögnöm. Na látod, Bernandó, kezdetnek nem is rossz. Megy majd neked, csak bízzál önmagadban!

Újra a tanár hangját hallom:

- Ide figyeljen, édes fiam! Ha a következő kérdésre helyesen felel, akkor megkegyelmezek magának. De ha nem! Szóval milyen rímelésű Vörösmarty Szózat c. költeménye?

- Atyám! Könnyebbet már igazán nem is kérdezhettél volna. Hát honnan a fenéből tudjam, hogy milyen rímekben kaparászott az az ember. Bezzeg, azok a fafejek sem súgnának! Hogy verje meg őket a ...!

Brrrr!!!

Mi volt ez? Mi történik itt? Mi, kicsöngettek? Ó, hát ez egyszerűen csodás! Megmenekültem.

- Na jól van, Bernandó - szól nagyot sóhajtva a tanár. Most még helyre mehet. De ne feledje: ez volt az utolsó eset, hogy megkegyelmezttem magának! Legközelebb nem leszek ilyen jóságos.

Na, nézd csak! A "galambszívű" Rónai.

*Máté Mária
I.F. osztály*

- Na mit ül ott, édes fiam? Talán nem hallja, hogy magához beszélek? A kutyafejét! Jöjjön csak ide szépen! Jöjjön csak, jöjjön!

Nagy nehezen feltápáskodom, és megindulok a tábla felé. Kelemen mellett elhaladva jól bokán rúgom azt a tinót, persze merő véletlenségből. Végre ott állok a tábla előtt, és felkészülve várom az isteni szónoklatot, ami nem is várat sokáig magára:

- Nos, Bernandó, mondja csak, nem szégyenli magát? Nem sül le a bőr a képéről? Már harminc éve vagyok a szakmában, de ilyen ocsmányságot még sosem tapasztaltam. Mondja csak, minek jött maga ide, talán melegegdeni? Mit fognak szólni a szülei, ha megtudják, hogy egyetlen fiacskájuk ilyen megbotránkozató módon viselkedik? És ez már nem is az első eset. Ez már egyszerűen megbocsáthatatlan.

És egyre csak mondja, és mondja, és mondja. Szinte már elviselhetetlenül hosszúnak és persze unalmasnak érzem kifakadásait, de végül is abbahagyja. Végre fellelegezhetek, s már indulnék is a helyemre, de a parancsoló hang újra megállít:

- Ugyan, nem kell olyan nagyon sietni! Azt látom, hogy művészi érzéke nagyon ki van fejlődve, de tudja, én nagyon kíváncsi öreg emberke vagyok, s szeretném tudni, mit is tanult mára. Szóval, mit tudna nekünk mondani Vörösmartyról?

Hát én ebbe beleőrülök. Nem elég nekem, hogy könyörtelenül megaláznak mások előtt de most még ez is. Ezt ép ésszel egyszerűen nem lehet kibírni. Meg kellene próbálnom koncentrálni.

- Nos? -kérdezi a tanár, miközben megigazítja pápaszemét. Nos, talán elveszítette a hangját?

Nem, ezt nem hagyhatom annyiban! Még hogy ez a "törpenövésű" gúnyolódjék rajtam, azt már nem! Rajta, Bernandó, mutasd meg neki! Na, gyereünk!

- Vörösmarty szerelme... szóval...

Ennyit sikerült kinyögnöm. Na látod, Bernandó, kezdetnek nem is rossz. Megy majd neked, csak bízzál önmagadban!

Újra a tanár hangját hallom:

- Ide figyeljen, édes fiam! Ha a következő kérdésre helyesen felel, akkor megkegyelmezek magának. De ha nem! Szóval milyen rímelésű Vörösmarty Szózat c. költeménye?

- Atyám! Könnyebbet már igazán nem is kérdezhettél volna. Hát honnan a fenéből tudjam, hogy milyen rímekben kaparászott az az ember. Bezzeg, azok a fafejek sem súgnának! Hogy verje meg őket a ...!

Brrrr!!!

Mi volt ez? Mi történik itt? Mi, kicsöngettek? Ó, hát ez egyszerűen csodás! Megmenekültem.

- Na jól van, Bernandó - szól nagyot sóhajtva a tanár. Most még helyre mehet. De ne feledje: ez volt az utolsó eset, hogy megkegyelmeztem magának! Legközelebb nem leszek ilyen jószágos.

Na, nézd csak! A "galambszívű" Rónai.

*Máté Mária
II.F osztály*

Emlékeink

Vallomás a hűségéről

Az immár másfélszáz éves iskolánk olyan intézmény volt és maradt, ahová egyszer - tanulóként - belépett valaki, s aztán élete végéig hiába próbál kilépni belőle. Szelleme és emléke elkísérte mindenüvé, vele maradt, alma materként táplálta. Akarva-akaratlan így vagyunk ezzel mindnyájan, újjvári diákok. Az idő útja minél messzebbre visz az iskolában eltöltött évektől, az emlékezet révén s a hűség erejével egyre közelebb kerülünk hozzájuk. Pedig az érettségi után sokan éreztük ujjongva, hogy végre szabadok lettünk; végre olyasmivel foglalkozhatunk, amihez vonzódnak; végre nem kell rettegnünk felelésektől, dolgozatírásoktól és - javításoktól, évvégi összefoglalóktól, főigazgatói látogatásoktól ... Lázadó lélekkel fogadkoztunk, hogy amikor majd lehetőségünk lesz rá, másként, az elődeinknél tökéletesebben szervezzük meg a közösségi létet, s benne az ifjúság nevelődési lehetőségeit.

Sajnos azonban a történelmi események egymásra torlódásával a hajdan nagybetűsnek képzelt Életben egyre kínzóbban kellett átélnünk csalódásokat, megrendüléseket, kiábrándító iszonyatokat. Aligha élt nemzedék az újbabkori Európában, amelyet annyi fájdalmas megpróbáltatás ért volna, mint a miénket. A magánéleti gondok-bajok, betegségek meg egyéb sorscsapások alattomos támadásairól nem is szólva ...

S ahogy halmozódtak e gyakran már alig elviselhető tapasztalatok, úgy erősbödött hűségünk a város és a környezet iránt, ahol fiatalok voltunk, vonzódnak az iskolához, ahol egyéniségünk kínkeservesen bontakozott, gondolkodásunk nem kevésbé körülményesen alapozódott. Alig kétségesen ez volt az az életkor és élethelyzet, amelyben minden lehetőség előttünk állt, s amelyben - sokféle látszat ellenére - tökéletesen szabadok voltunk.

A véletlen egyszer összehozott egy volt osztálytársammal, aki igencsak magasra emelkedett a társadalmi érvényesülés létráján: a párizsi Rotschild-bankház egyik vezérigazgatója lett. Ismételt találkozásaink során hiába reméltem, hogy megismertem a modern kapitalizmus működési szabályaival. Ő ugyanis - negyven év múltán, vagy épp mivel már négy évtized múlt el az érettségink óta - a Rotschild-palota szalonjában csak az iskolánkoz és városunkhoz fűződő közös emlékeinket idézte vég nélkül. Emlékszel még? - kérdezte - s már mondta is az osztálynévsort. Főleg pedig: mi lett kedvelt tanárainkkal; hogyan élték át az iszonyatokat? Ez: a városunk és az iskolánk emléke volt az ő érzelmi mentstvára; ide menekült gondjai és csalódásai elől. Ez volt a megszépített és megtisztított igazi világ, amelyben boldog lehetett, mert itt tartósan érvényesült a hűség törvénye. Az sem véletlen, hogy leginkább néhány tanárunk sorsa foglalkoztatta; amíg éltek, ajándékokat, üdvözlőleveleket küldözgetett nekik. Tanáraink közt ugyanis mindig, minden korosztályra érvényesen működtek olyanok, akikről életre szóló példát és tanítást kaptunk.

Hálám és hűségem kifejezéséül hadd idézzem most azok nevét és érdemét, akik a mi korosztályunk tagjaira - köztük rám is - elhatározó hatással voltak:

Dr. Bedy Rezső, aki nyolc évig volt osztályfőnökünk, s akit a megértő és segítő emberség mintaképeként tiszteltünk;

Dr. Krammer Jenő, aki tanításával és magatartásával szerényen és természetesen, hivalkodás nélkül ébresztett bennünk lázas igényt a legmagasabb rendű műveltség megközelítésére;

Dr. Noszkay Ödön, aki hatékonyan tanított bennünket arra, hogy viszonyos kapcsolatban lássuk az egyetemes emberi fejlődést és szülőföldünk sorsát;

Bánó Ernő, aki a legelvontabb algebrai tételeket is érzékletesen tudta velünk megértetni és megszerettetni;

Hornyák Odiló, aki ugyan csak két-három évig volt testnevelő tanárunk, de a Czuczor Gergely cserkészcsapat megalapítása révén egy öntevékenyen új típusú ifjúsági mozgalom elindítója lett.

Tőlük s a hozzájuk hasonlóktól tanultuk meg, hogy ne úgy éljünk világunkban, amint a giliszta létezik a földben, hanem legyen tudatosan vállalt értelme és célja is életünknek. Egyszer egy londoni pályatárssal barátságosan eszmét cserélve megkérdeztem tőle: miért él az ember?; ő pedig számomra /számunkra meghökkentő kérdéssel válaszolt: miért él a giliszta? Mi Újvárból - tanáraink jóvoltából - azt az elvet hoztuk magunkkal, hogy az embernek másért és másképp kell tudnia élni és cselekedni, mint a gilisztának és egyéb hasznos földi féregnek.

Itt-ott persze akadnak balgán vélekedők, akik szerint a tanítás és a nevelés csak szellemi napszámomunka, amely nem biztosítja végzőinek: a különféle fokú oktatóknak a halhatatlanság ígéretét, ellentétben például a művészekkel, tudósokkal, feltalálókkal ... Mekkora tévedés! Hiszen azok a tanárok, akik a mi iskolánkban egyáltalán nem kivételszerűen, hanem igen szép számban működtek, a halhatatlanságot azzal érdemelték ki, hogy ők nem tantárgyat, hanem tantárgyuk révén műveltséget tanítottak, s ilyenképpen - ezzel párhuzamosan - szellemi és erkölcsi magatartásra mutattak követendő példát.

A mag, amelyet elültettek, kicsírázott és termést hozott több ezer tanítványuk lelkében és életében; s ezek utódai, esetleg tanítványai vagy olvasói szintén részesei lettek e termésnek ... S mi más a "halhatatlanság", mint egy közösség néhány nemzedékében hatékonyan sokszorozódva továbbélő emlékezet?

Ilyen értelemben tisztelem halhatatlanokként a fentebb említett s röviden jellemzett mestereimet meg természetesen azokat is, akik más iskolatársak szellemi és erkölcsi fejlődésére hatottak éppoly elhatározóan, mint ők az enyémre.

Magam is már a végső távozásra készülve, az otthoni temetőt meg a magyarországi temetőket járva, megállok sírjuk előtt, s emléküket lehajtott fővel megkövetve így könyörgök hozzájuk: drága mesterek, példás elődök, segítsetek! Segítsetek, hogy amíg erőm engedi, tanítástok szellemében hirdethessem és tudományosan indokoljam a tőletek ránk hagyományozott eszméket és eszményeket, s ezek közt is különösképpen a közép-európai népek egymásra utaltságának és testvérisülésének gondolatát, vagyis a gonosz átok leküzdésének kötelességét.

*Dr. Dobossy László,
egyetemi tanár*

Részletek gimnazista naplóból

Az érsekújvári reálgimnázium padjaiban című nagy terjedelmű visszaemlékezésben, mely a Tanulmányok és emlékezések címen megjelent könyvemben olvasható, említést tettem az 1936. január 4-én megkezdett naplómról is. "Nyugtalan lelki életem folyamatos írásos tükrének" neveztem a naplót, de rögtön megjegyeztem azt is, hogy" nem volt direkt módon hű tükör, mert a naplóírást eltúlzott mértékben irodalmi munkának vettem, és önelemzéseimet túlstilizáltam, túlkombináltam." Persze azért jócskán vannak a naplóban az akkori diákéletet és diákgondolkodást valósághűen tükröző részek is, s ezekből itt most összeállítottam egy kis csokrot.

1936. szeptember 4.: Veni Sancte, banális, útott igék, merev tanárarcok és ideges diáktestek. Azaz egy szóval kifejezve: új iskolai év. Új és mégis régi, halálosan régi. A tanár a rozoga katedrán ül, s ezerszer elmondott témáját kéjelgi elő. A diák tekintet nélküli szemmel néz, és szintelen szavak helyett az iruni ágyúdörgés borzalmas zenéjét hallja. Sajnálattal nézi azt a nála öregebb valakit, aki a consecutio temporumról, a treuga deiről beszél monoton hangon.

Mert minek? Mert miért? Minek tudnia a trigonometriáról, a dativus eticusról, mikor minden hiába? Mikor merev tanár- és egyéb arcok némán azt jajongják, hogy jaj az ifjúságnak. Mert minek eltorzítani a percek szépségét, mikor elődereng már a csúnya szörny? Mikor szomjas, tikkadt mezők repesve várják az édes, a meleg, a piros és lázas vért?

Jaj neked ifjúság, ifjú sereg! De csak tanulj, és lépj haptákba a fonnyadt maszkok előtt! És igyekezz! Nem sokáig, mert már a füledt horizontok mögül cammognak el a Napok.

1936. szeptember 18.: Noszkay tanár úr nyugalomba vonult. Az első napokban még megjelent pár órán, de egyszer csak búcsú nélkül elmaradt. Vannak sokan, akik örülnek távozásának. Én nem. Sőt őszinte érzéssel sajnálom.

Mert furcsa viselkedése, megjelenése ellenére igazi ember, igazi tanár volt. Tantárgyát a rajongásig szerette. Belemerült a letűnt idők mélyeibe, s mindig hozott fel számunkra valami igazgyöngyöt, kincset, melynek szépségéről a tudós lelkes, de tárgyilagos stílusában beszélt. Megkövetelte a munkát, de a fárasztó felelések után mindig szakított pár percet üdítő csevegésre, szórakozásra. Ilyenkor utazásairól, úti benyomásairól beszélt, de olyan érzéssel, olyan szemléltető erővel, hogy még a legcsekélyebb fantáziát is mozgásba hozta.

Aszkéta életű, idealista, exaltált ember volt, akit csekély hibáit megbocsájtva sajnálhat minden elfogulatlan diák.

1936. szeptember 19.: Ma elmaradt a tanítás. Beneš elnök átutazott Újvárott, és kiszállt a pályaudvaron. A tiszteletére rendezett felvonuláson vettünk testületileg részt. A pályaudvar mögötti fiakerplacc volt felavatva ünnepi térnek. Ötven személyes tribünön a városi oligarchia foglalt helyet, a tömeg pedig a nyílt téren tolongott.

Az elnök 9-kor érkezett platinaszőke felesége és pár politikus társaságában. A kivonult huszár század betanult artikulatlan kiáltással fogadta, majd az ünnepi szónokok léptek elő. Elsőnek egy parasztbácsi üdvözölte szlovákul. Szörnyen meg volt hatva az öreg, nyilván átértézte szerepének tündöklő jelentőségét. Utána szintén szlovák beszéd, s végül az egyesült ellenzéki párti polgármester lépett a porondra. Pattogó, népszónokias hangon először, szlovákul, majd magyarul köszöntötte az elnököt. Annak a reményének adott kifejezést, hogy szlovenszkói utazása a magyar sérelmek orvoslására is befolyással lesz.

Figyeltem Beneš-t a beszéd alatt. Markáns arcának minden izma nyugodt volt, s szinte naiv komolysággal bölintott egy-egy hangsúlyos, pregnáns kifejezésre. Aztán válaszolt. Csehül. Halk hangját sajnos elnyomta a feltámadt szél és a tömeg zümmögése, és így eggyel kevesebb benyomással hagytam ott a szétoszló ünnepélyt.

1938. március 31.: Az önképzőkör szociológiai szakosztályának "Falum szocioográfija" címen meghirdetett pályázatán megnyertem az első díjat: 50 koronát. Pályamunkám, amelynek befejezésére a 7 napos félelmi szünetet is rászenteltem, igen nagy terjedelmű és szépirodalmi színvételű munka, mely szeretettel, de nem idealizálva dolgozza fel a kis Szalka életét. A következő fejezetekre oszlik: Propositio-Fekvés-Monográfia-Lakosság-Szociális viszonyok és higénia-Műveltségi viszonyok-Vallási élet-Szerelme-Politika-Népművészet, népviselet, népdal-Népszokások: a) Húsvéti locsolás Szalkán, b) "Veszi magának házastársul..." - Utószó.

Az önképzőköri pályázaton túl is vannak céljaim ezzel a munkával: vagy napilapban közlöm, vagy pedig részt veszek vele a Mensa Academica egyesületnek egyetemisták részére a mai napon kiírt "Egy csehszlovákiai magyar falu szociográfiája" című pályázatán. Remélem, hogy ez az írásom, melyet oly nagy szeretettel és lelkesedéssel készítettem, megállja helyét jövőendő egyetemista kollégáim dolgozatai között is.

1938. április 30.: Pontosan egy hónap múlva: május 30-án megkezdődnek a maturák. A diákok zöme már lázasan tanul, magol, pótolja a hiányokat. Tudja Isten, de én még nem tudok tanulni. Kezembe veszem néha a tételeket, próbálok velük foglalkozni, de csakhamar félre kell dobnom őket: nem bírom elkalandozó figyelmemet a tanulásra koncentrálni.

Dehát minék törje magát az ember, mikor a matura nem olyan rettenetes dolog, csak a híre ijeszt. Négy tárgyból kell vizsgázni, s mindegyikből kap az ember tételeket. Én magyarból, latinból, franciából és kémiából megyek. Mindegyik tárgyból van 20-30 tétel, amelyeket a szaktanárok adtak meg. Ha ezeket alaposan átveszi az ember, akkor gond nélkül nézhet a matura elé.

Az írásbeli vizsgák ennek a hétnek első négy napján már lezajlottak. Nekem nem okoztak különösebb fáradságot, s remélem, hogy az eredményük jó lesz. Matuska, Loczner és Barczy, akikkel együtt bérlünk szobát a Szalag utcában, szintén bíznak munkájuk sikerében. Ők sem készülnek még valami hevesen a maturára. Barczy már eleseje óta nem lakik velünk. Újra peredi bejáró lett, s mióta elhagyta a Szalag utcát, ez a kis diáktanya régi csendjébe, nyugalmába burkolódzott.

Érettségi cenzorunk a losonci reformreálgimnázium számtan és ábrázoló szakos igazgatótanára: Ondruš Mihály lesz. Senki sem ismeri őt közelebről. Folynak a találgatások, milyen ember lehet, szigorú vagy elnéző, kedélyes-e vagy mogorva. Én alacsony termetűnek, kissé púposnak, ridegarcúnak és gúnyolódónak képzelem. Kíváncsi vagyok, csalódom-e majd ebben a kellemetlen előérzetemben. Mindenesetre kellemes csalódás lenne.

1938. június 4.: Reggel 7 óra van. Éppen most jöttünk haza kissé ziláltan, elázottan az érettségi banketről. Praematurus vagyok, minden tantárgyból kitűnőre feletem. Magyarból a pesszimista lírikusokat kaptam meg, s olyan dumát levágtam Schopenhauerrel, hogy a cenzor már a tételtem közepén lemondóan intett, hogy elég. Latinból jó nehéz Tacitus-szöveget fordítottam. Az író a zsidók "judeai" nevét származtatja benne érdekesen a crétai Ida-hegyről. Latin áltételeim : a/ a római mezőgazdálkodás, ipar és kereskedelem és b/ Horatius szatirái voltak. Franciából egyik kedvenc irodalmi tételtem : a "L'ecole parnassien"-t és a "Messouvenirs de l'enfance" című praktikus tételt kaptam. Kémiából a salétromsavat és hatszöges kristályrendszert kérdezte tőlem Rédei.

A vizsgák jól sikerültek. Negyvenötből tizennyven vagyunk praematurusok, s hatan buktak el egy vagy két tantárgyból. A tanárok általában jók, s gyakran elnézőek is voltak, csak a latinból és magyarból vizsgáztató Mrenna volt túl szigorú.

Az érettségi bankett este 9 órakor kezdődött. Hatvan terítékes asztalnál helyezkedtek el a tanárvendégek, s a frissen érettek. Nagy örömünkre a cenzor elfogadta a meghívásunkat. Nagyszerű ember! Mindjárt a vacsora elején amolyan matematikus rövidséggel pohárköszöntőt mondott, amelyre hivatalos szónokunk : Urbán Jancsi felelt nem vártan szép, virágtalan stílusban. Mikor aztán már egy kicsit forrósodott a hangulat, egyszerre csak magához intette a primást a cenzor, s kellemes férfias hangon elkezdett egy régi "királyválasztó" magyar nótát énekelni. Leírhatatlan volt a hatás. Meghatottságunkban egymást ölelgettük, s könnyeztünk-kacagtunk. Felejthetetlenül szép jelenség volt ez a békebeli magyar nótát éneklő kedves szlovák ember.

Éjfél után már féktelen volt a hangulat. Folyt a bor az asztalon, csörgött a pohár, és fel-feliharzott az ajkakon az újabb és újabb nóta. Egy kicsit én is be voltam pityókázva, de azért idegennek éreztem magam ebben a kedélyes társaságban. Szemben ült velem fiatal franciatanárunk : Kram-

mer Jenő, a közkedvelt "mőszio". Valahogy belevágott a lelkembe, hogy ez a finom lelkű, fiatalsgot szerető kiváló pedagógus és pszichológus szintén olyan bús, magábaroskadt, mint én; velem sem tudja elfelejteni a vidám hangulat az életet.

Elrvedezésemből Gánóczy Miska bácsi zavart fel. Belémkarolt, s nógatott, hogy mulassak én is, mint a többi. Elkeseredetten vetettem magam a vidám társak közé, öntöttem magamba az italt, daloltam, mámoros akartam lenni. Nem sikerült, ijesztően józan maradtam, a jókedvet, könnyű részegséget csak színlelni tudtam.

Most reggel éremlyült gyomorral, de még éremlyültebb lélekkel, árva érett mivoltomban ülök az ágyam szélén, s keseregve búcsúszom a viharverte diákszobánktól, a gimnáziumtól, a mozgalmas diákévektől, s kedves kollégáktól. Isten veletek cimborák, s Isten veled szellemi szülőhelyem : Érsekújvár !

*Dr. Turczel Lajos
egyetemi tanár*

Elindulás

Életem első sorsdöntő fordulópontjához 1931-ben érkeztem. Ebben az évben felvételiztem városunk középiskolájába. Álljon itt a hivatalos neve, úgy ahogy ez az elsős bizonyítványomban olvasható : Állami csehszlovák reálgimnázium magyar párhuzamos osztályai Nové Zámky. Nagy eseménynek számított ez a mi városszéli világunkban. Anyám legalább úgy küzdött a bekerülcsemért, mint körülbelül ugyanez időtájt bátyám, Józsink "jövőjéért", akit mindenáron a vasúthoz akart bejuttatni, akárminek, csak ott legyen, a nyugdíjas állásban. Az ismerős parasztasszonyok számon tartották, kinek-kinek hová jár a "csemetéje". Akiknek gyermeke sikerrel jutott túl az "akadályon", - mert hát az eredményes felvételit mindenki sikernek könyvelte el - azok később is összetartottak, sorstársnak tekintették magukat. Hiszen már a négy gimnázium is sokat jelentett ! Aki csak az alsó négy osztályt végezte el, már az is számíthatott rá, hogy bekerül valamilyen irodába, s nadrágos ember lesz belőle. A nyolc osztályt elvégzők pedig - az érettségizettek, a matúráltak-majdnem bizonyosan továbbtanultak, s így az "úriemberi" rang elérhető közelségükbe került. Sőt, még ha nem is ment egyetemre az ifjú, lehetett belőle tanító, vámtiszt, vasúti vágypostatiszt.

Én, aki már az induláskor olyasféle jövőt képzeltem el magamnak, amely a rajzolással függ össze - s valószínűleg pártfogóim is ilyesmire gondoltak - határozottan éreztem, hogy az én tennivalóm semmiképpen sem fejeződik be a gimnázium elvégzésével.

A Nyitra-parti boldog nyár után megkezdhettem tehát a nap nap után ismétlődő utamat, a Széchenyi utcának még mai szemmel is lenyűgöző kétemeletes palotájába. A gimnázium új épülete 1910-ben készült el, így ezekben az években már a parkszerű előkertet is szép fák díszítették, hátul, az udvar peremén pedig - a palánk mellett - az öreg fák, a régmúlt emlékeként ölelték körül az udvart. Itt minden más volt, mint az "elhagyott" elemi iskolámban. Volt rajztermünk, külön fizikai, vegytani termünk és ami szinte ámulatba ejtett, egy hatalmas tornacsarnokunk is.

A magyar tagozat rendszeresen, évfolyamonként két osztályt indított. Én az első B osztály tanulója lettem. Szokatlanul hatott rám a sok új arc. Nem is a szlovák és a cseh fiúkra, lányokra gondolok, akikkel a szünetekben a folyosón meg az udvaron találkoztunk, hanem inkább a vidéki diáktársainkra, akikről kiderült, hogy ők a "bejárók". A várost környező magyar falvakból tömegesen látogatták az újvári gimnáziumot, többségükben parasztszülők gyermekei. Reggel jöttek, kora délután vonultak a diákvonatokkal haza. A rossz vonat-összeköttetés miatt akadtak olyanok, a "bentlakók", akik hárman-négyen béreltek egy-egy olcsó szobát a városban. Az én osztálytársaim közé tartoskeddiek, kürtiek, ógyallaiak, a Vág mellékéről perediek, zsigárdiak és farkasdiak

tartoztak, sőt még a messi Kajalról is volt egy bejárónk. Észak felől Nagykér, Mánya küldték el fiaikat, éppen az első B-be. No és Kamocsa, Negyed, Szímfő, Deáki, Köbölkút, Perbete, Udvard, Naszvad, Andód, Bagota, stb.-stb. ugyancsak képviseltette magát a diákvárosban. Persze, e falvak felsorolásával korántsem neveztem meg az összes helységet, amely magyar diákot küldött Újvárba. A közeli Komáromnak, a távolabbi Pozsonynak ugyanígy megvolt a saját vonzáskörzete.

A gimnáziumban újdonságként hatott az is, hogy itt együtt jártunk a lányokkal : minden osztályban, így a miénkben is akadt öt-hat leány. Magától értetődőnek fogtuk fel ezt az állapotot, úgy hiszem kölcsönösen. A lányok szorgalma, visszafogottabb, finomabb közösségi magatartása, ha nemegyszer bíraltuk is őket ezért, tagadhatatlanul jó irányban hatott ránk.

Tehát én is ott tébláboltam az első osztályban. Minden órára más-más tanár jött be, okos, tudós emberek, akik majd - sejtettem - a későbbiek során, a felsőbb osztályokban egyre többet követelnek tőlünk. Az aláírások után megállapíthattuk, hogy már szlovákok is akadtak közöttük, mint például Darina Marková, a szlovák nyelv tanára, vagy Anna Friedlová, a történelemtanárunk. Már alig fél év elteltével eléggé letörve kellett tapasztalnom, hogy nagy fába vágtam a fejszemet, s nemigen értettem, hogy az elemi iskolai jeles meg jórendű előmenetelem után, miért nem bírtam hasonló eredményességgel megbirkózni az itteni követelményekkel. Mert bizony erről vallott nekem az elsős bizonyítványom. A jeles és a jó mellett, itt már megszaporodtak az elégségesek. A rajzból azért változatlanul kitüntem, s ez, magamnak is alig bevallott, bizakodással töltött el.

Mi tagadás, nem egyszer drukkolva bár, de mégiscsak büszke öntudattal iparkodtam reggelenként a Gimnáziumba.

Luzsicza Lajos
akadémiai festőművész
(Részlet Luzsicza Lajos : Ifjúságom, Érsekújvár !, irodalmi önéletrajzból.)

Az érsekújvári gimnazisták és a Sarló

Éveimben emberöltőnyi időt kell visszalapoznom, hogy a témámmal kapcsolatos emlékek forrásvidékéről induljak.

Első kapcsolatunk ugyanis a Sarló mozgalmi elődjével, a prágai Szent György Körrel létesült. A Kör a csehszlovák egyetemeken tanulmányaikat folytató magyar kisebbségi diákok csoportosulása volt. Tagjai a számukra idegen környezetben keresték az emberi beilleszkedés fogódzóit, vagyis az idegenség érzetének a feloldását. Ez a természetes igény összehozta az azonos sorsú, igényű és nemzetiségű egyetemistákat. A Kör létrejötté tehát a barátság jegyében fogant. A barátság önmagában is dicsegetes erény, de létrejötté és ápolása a barátok mentalitásától függően öncélú állapot maradhat.

A Kör tagjainak a célja ennél jóval több volt: a Csehszlovákiában kisebbségi sorsba kényszerült magyarok nemzeti megmaradását, egzisztenciális boldogulását szolgáló tevékenység, és ezen belül a nemzeti kultúra gondozása, az általános művelődés fejlesztése és tudatosítása annak a követelménynek, hogy a nemzetiségi magyarság elsősorban saját erejével őrizheti-meg identitását, és önmaga a garanciája társadalmi boldogulásának.

A Kör e célok távlati megvalósításának a zálogát az ifjúságban, illetőleg az ifjúság közéleti aktivizálásában látta. Számára kézközben a cserkészek álltak, lévén, hogy tagjai közül számosan cserkész előéletűek is voltak.

A Kőr az aktivizálás eszközeül a regösjárást alkalmazta. Ennek a lényege az volt, hogy a cserkészek 6-7 fős csoportot létesítettek. A csoport a nyári szünidőben vándorútra kelt. Felkereste a magyarlakta hazai településeket, és az iskolában vagy a szabadban, esti időben, táború mellett erkölcsi és kulturális értelemben nevelő hatású meséket és verseket mondott el a hallgatóságnak, amely a település apraja-nagyja volt. Az együttlét színezéseként a regösök népdalokat énekeltek, a gyerekekkel népi eredetű játékokat játszottak. Az éneklésbe a hallgatóság is bekapcsolódott, és befejeztével az oldott hangulatban lehetőség nyílt arra, hogy a regösök beszélgessenek a megjelent felnőttekkel ezek mindennapi életéről. A regösök így értesülhettek a felkeresett helyek egyéni és közösségi problémáiról.

Előbb említettem, hogy a Szent György Kőr a cserkészek valamint a középiskolás diákság révén kívánta elgondolásait megvalósítani. Érsekújváron ugyan diákság volt, de cserkészek nem voltak. Nyilván ezért jelent meg 1925 decemberében - a karácsonyi szünetben - gimnáziumunkban a Kőr két tagja, illetőleg intézetünk volt növendéke: Berecz Gyula és Somos Elemér, hogy cserkészcsoport szervezését kezdeményezzék.

Az általuk hintett mag termő talajra talált. Az összejövetelen megjelent 15-20 diák egyidejűleg megalapította a csapatot, amelyet Czuczor Gergelyről nevezett el, a költőnek a múlt századi szabadságharcban tanúsított nemzethű magatartása alapján. Az alapításkor két órs jött létre. Egyikük a Vadgalamb, a másik a Rigó elnevezést kapta az alapítóktól. A Vadgalambok őrsvezetője Jócsik Lajos, segédőrsvezetője e sorok írója, a Rigók őrsvezetője Dobossy László, segédőrsvezetője pedig Kardos Ferenc lett.

A csapatalapítás tehát tanári közreműködés nélkül történt, így a csapatparancsnoki tisztség betöltetlen maradt. E tisztség teendőit átmenetileg az előbb nevezett tisztségviselők töltötték be. Nem sokáig.

A tanári karba ugyanis 1926 elején Hornyák Odiló személyében új tanár érkezett, aki a pozsonyi Kiskárpátok nevű cserkészcsoport parancsnoka volt. Őt kértük fel a parancsnoki poszt betöltésére. Új tanárunk a kérést teljesítette. Nálánál jobbat keresve sem találtunk volna. Tevékenysége révén a csapat tagjainak a száma rohamosan nőtt. Újabb őrök alakultak, illetőleg a meglévő őrök két rajba tömörültek.

Az újjvári csapat létrejöttével bővült a Szent György Kőr mozgósítható bázisa, és a csapat több tagja részt is vett az 1927. évi regös-vándorúton.

A regösök azonban nemcsak meséltek, énekeltek és játszottak, hanem - amint említettem - ismerkedtek a felkeresett helyek társadalmi jellegű problémáival. Ezek alapján megállapíthatták, hogy kulturális tevékenységük az ember- és nemzetségtudat ápolása szempontjából hasznos cselekvés, de fel is ismerhették - s ez meg is történt -, hogy a kisebbségi magyarság társadalmi felemelkedéséhez nem elég.

A felismerés a "hogyan tovább?" kérdést vetette fel. A Szent György Kőr a kérdés megtárgyalása és a konkrét cselekvés meghatározása végett táborozásra hívta a regösöket és más diákokat. A táborozás 1928 augusztusában volt a Sajó folyó melletti Gombaszögön. A táborban elhangzott előadások és viták eredményeként a résztvevők egyetértettek abban, hogy alapvetően meg kell ismerni a magyar kisebbség társadalmi helyzetét, gazdasági és kulturális állapotát, mert csak ennek alapján állapítható meg a szükségszerű, konkrét cselekvések lényege.

A Szent György Kőr által indított mozgalom ilyen tartalmú átlényegülésével jött létre a Sarkó, és a regösjárás helyébe a szociográfiai vándorlás lépett, az előbb említett céllal. A vándorlás mellett lehetővé vált, hogy középiskolás diákság is művelje a szociográfiát, szűkebb-tágabb környezetét megismerje, és tegye így szerzett ismereteit az önképzőkori összejövetelek tárgyává, ahogy azt az újjváriak annak idején tették. Így időszertű problémákkal színesedett a hagyományos önképzőkori tematika. Szerencsénk volt, hogy abban az időben önképzőkörünket Bedy Rezső tanár úr gondozta két éven át, mert bölcs eligazítással hagyta a diákok erjedő mentalitásának öntevékeny kibontakozását. Máig sem felejtettem, hogy amikor vele a '40-es évek során - a lakosságcsere végrehajtása

idejében - Pesten találkoztam, és visszaemlékeztem arra az önképzőköri két évre, csak ennyit mondtam: "tartottam is miattatok a hátamat." A kijelentést árnyaló szelíd mosolyból, a pillantás lágy fényéből és a hang melegéből én úgy láttam, hogy Bedy Rezső tanár úr némi elégtételt érzett a "háttartásért".

De, hogy témám keretei között maradjak, úgy gondolom, hogy meg kell neveznem azokat a volt érsekújvári diákokat, akik cselekvően részt vettek a Sarló alapításában, illetőleg jelentős tevékenységet fejtettek ki benne.

A megnevezés a gimnáziumi évfolyamok szerint igazodik: Horváth Ferenc, Morvay Gyula, Berecz Kálmán, Dobossy Imre, Forgách Béla, Szporni Anikó, Dobossy László, Jócsik Lajos, Kardos Ferenc és e sorok írója. A felsoroltakon kívül még mintegy 15 fő, volt érsekújvári gimnazista tevékenykedett a mozgalomban, nem is akárhogyan.

Az érsekújvári sarlósok - Balogh Edgár, a Szent György Kör, illetőleg a Sarló volt vezetője megállapítása szerint - a mozgalomban egyre döntőbb szerepet játszottak az érsekújvári parasztsarjak, munkásivadékok." E megállapítást alátámasztja az a tény, hogy a Sarló 1931 ősztől tartott kongresszusán a megnyitó beszédet Horváth Ferenc tartotta - mint a mozgalom országos elnöke-, és a tizennyolc vitaindító előadóból heten érsekújváriak voltak.

Az érsekújvári sarlósok mozgalmi és közéleti tevékenysége oly terjedelmes volt, hogy annak taglalása emlékezőm keretét meghaladná, terjedelmes tanulmányt igényel.

*Dr. Balázs András
jogtanácsos*

Érsekújvár ölelkezik Nové Zámkyval ...

Jóllehet a középiskola alsó négy osztályát az első Csehszlovák Republikában, a felső négyet pedig Magyarországon végeztem az újvári gimnázium diákjaként, mégis biztos állíthatom: ez az iskola mindenkor magyarok és szlovákok békés együttélésére, az egymás iránti türelemre és egymás megbecsülésére nevelt bennünket. Engedjék meg, hogy ennek számos bizonyítékát egy személyes adalékkal toldjam meg. Egykori osztályom 1982-ben tartotta negyvenéves érettségi találkozóját Újváriban. Erre - magam helyett - az alábbi levelet küldtem:

"Kedves >>Kislányok<< és >>Kisfiúk<< !

Bízom benne, hogy a kényszerűen távolmaradók köszöntő sorait most is felolvassátok, mint eddig mindig. Abban is reménykedem, hogy mire e néhány soromat olvassa valamelyik öblös hangú osztályos társam, a garatra már felöntöttetek annyit, hogy nem lesz nagyon kíméletlen a stíluskritikátok.

Negyven év ide, negyven év oda - ezúttal a balsors, amely régen tép, úgy rendelte, hogy ne lehessen veletek ezen a formásan kerek és szép találkozón. Családi kötelemek nem engedik: hat unokám közül kell néhányat pesztrálnom. De nyilvánvaló, hogy így is teljes szívemmel veletek vagyok: ott ülök az osztályban, ott állok a József-temető sírjai előtt, lélekben én is tánra perdülök, midőn az európai híró újvári cigányzenészek csak nektek húzzák a talpalávalót.

Ám az >osztályfőnöki órán< most sem sokat mondhatnék magamról: még >aktív< vagyok, ámbár a 100 métert már nem futom csúccsal, és 162 centit se tudnék a magasba ugrani, mint hajdan. Sőt, Uram bocsá', az 1942-beli 186 centiméteres testmagasságom is 180 alá zsugorodott, úgyhogy a Longus vagy Hosszú nevezet sem igen illet már meg. De hagyjuk az összehasonulásokat

különféle nemeit, s mondjam inkább, hogy azért - remélem - mindnyájatokat jól hátba verni a következő találkozózn is lesz még némi erőm!

Kérlek benneteket, öleljétek meg - külön-külön mind - helyettem is a drága-drága Szporni Anikót, Miska bácsi méltó képviselőjét, s öleljétek meg minden kedves tanárunkat, aki ott van veletek. A történelem szétzúzhatta egyéni és közösségi vágyainkat, álmainkat, ifjúkorunknak népet, hazát, emberséget megváltó szép szándékát, de az, amit tőlük - tanárainktól - kaptunk útravalóul az életre, kiállta a próbát. Legalábbis remélem!

Végezetül - öreg szokásomhoz híven - szónokok is egyet.

Feltűnt nekem, hogy természetszerűen magyar nyelvű meghívótokban diákvárosunkat Nové Zámknak is aposztrofáltátok. Nos, a nyelvész ezt nem hagyná szó nélkül, mert ez a földkerekség minden nyelvének szabály- és szokásrendszerével ellenkezik. Ám mégsem a nyelvész szólal fel itt most általam, hanem a hajdani újvári gimnazista. Megértem azokat, akiknek Érsekújvár egyszersmind Nové Zámky is (Esztergom pedig csak Ostrihom, Győr csak Ráb, Békéscsaba csak Bekešská Čaba stb.)! A dolgoknak természetes rendje ez! Ám az is természetes, hogy nekünk Érsekújvár mindig Érsekújvár marad! Legyünk büszkék a bennünket éretté nyilvánító Alma Materra! Ha XIX. század végi és XX. századi történelmünkben akad is kivetni való, azt mégis nyílt szívvel és büszkén állíthatjuk, hogy újvári eleink olyan ezer esztendőnek a fundamentumára építették 1842-ben ezt az iskolát, amely első királyunk óhaja szerint nemcsak a magyar népnek, hanem minden más - velünk egy hazában élő - népnek is megtartó kerete volt! Hogy ez így van, annak legékesebb bizonyossága maga a mai virágzó, erős és fiatal Szlovákia és testvérnépünknek, a szlovák népnek a történelmi léte. S ugyancsak ezeréves sorsközösségünknek eleven bizonyosságai a mi érettségi találkozóznk is, amelyeken - íme - békésen ölelkezik Érsekújvár Nové Zámkyval!

Persze miközben ezt a tirádát hallgatjátok, igencsak kiszáradhatott a torkotok. Ezért gyorsan felemelem képzeletbeli poharam, s pohárköszöntőül csak ennyit kívánok : ériük meg mindnyájan jó erőben és egészségben az ötvenéves találkozóznkat is! Gaudeamus igitur..."

Íme, Istennek hála, megértük, s ünnepi ráadásként Alma Materunk is százötven éves lett. Örvendezzünk hát!...

*Szőke István
tanár, újságíró
Budapest*

Magyarnak lenni, művelt magyarnak ...

A gimnáziumi évek talán a legszebb időszakot jelentik az ember életében. Tele van az ember energiával, reményekkel, lángoló érzelmekkel, hiszi és vallja, a világban végül is mindig majd a jó kerekedik felül, s csak nehezen tudja elképzelni, hogy vannak igazán rossz és téves eszmék, önző és alantas emberi szándékok, melyek az egyén és a társadalom romlásához is vezethetnek.

Szerencsére, mindig a jó határozza meg az ifjú nemzedék törekvéseinek fő irányát. Ez a nemes önzetlenség és tisztaság teszi a fiatalokat erősebbé, szebbé és boldogabbá is, mert a szépért és jóért küzdeni minden igaz ember vágya már zsenge gyermekkorától kezdve. Az aggodás és félelem még jóformán ismeretlen érzés számukra, racionális ítélőképességüket, gondolkodásukat szinte egyáltalán nem befolyásolja.

Emlékszem az 1956-59-es évekre, amikor az érsekújvári magyar tannyelvű gimnázium /akkor 11 éves középiskola/ diákja voltam. Mint minden iskolatársam, magam is nagyon boldog voltam, hogy gimnazista lehetek. Csábított a tudásvágy, az ismeretlen dolgok, fogalmak és történések megismerése. Faluról jött fiú voltam. Szüleim munkásemberek, akik útravalónak csak szeretetet

és jótanácsokat tudtak adni, de mint az élet később bebizonyította, ez az útravaló többet ért minden anyagi túltámogatásnál.

Osztályunk nagy része hozzám hasonló diákokból állott. Az első órákban, napokban, emlékszem, nagyon lassan, feszélyezetten kezdtünk egymással ismerkedni, de a következő hetek feloldották bennünk a gátlásokat, féltékenységet meg a bizalmatlanságot, és igazi diákközösséggé kovácsolódtunk össze. Végül is egy jó osztály lettünk, és szükség esetén igazán össze is tudtunk tartani. Volt néhány nagyon értékes tanárunk, akik a kötelező tananyag alapos megtanítása mellett mindig találtak megfelelő időt és alkalmat arra, hogy emberségre, korrektt magatartásra és öntudatos, megalapozott - ám másokat soha nem bántó - magyarságra neveljenek bennünket. Ilyen szellemben csak azok a pedagógusok képesek nevelni, akiknek látóköre széles, és felülmúlja a kötelező tananyag gépies magyarázatát, unalmas előadását. Ez a fajta szellem és erkölcsiség jellemezte akkori alma materünk légkörét, ez volt jellemző tanárra és diákra egyaránt.

Gyakran visszaemlékszem tanáraimra, intő és bölcsen buzdító szavaikra. Dobossy Anikó, Barák József, Száraz László, Gánóczy Mihály és Hofer Lajos ... Számomra ők voltak a legkiemelkedőbb tanárok, a legkedvesebbek. Arra neveltek, hogy először is tisztázzuk magunkban, mit akarunk elérni, s azt korrekt, becsületes módon érzük is el. Persze, mindehhez az alapos tudást és az igazi műveltséget jelölték meg mint elengedhetetlen tényezőt.

Valamennyien bizonyos célkitűzésekkel jöttünk ebbe az iskolába. Ki ez, ki az szeretett volna lenni. Talán még olyan is akadt közöttünk, aki az elején nem tudta, mi is legyen. De idővel a vágyak kikristályosodtak.

A dolog a 11-ik, azaz az utolsó évfolyamban vált komollyá. Pályát kellett választani. Nekem a választás könnyű volt, mert mindig orvos akartam lenni. A gond csak az volt, hogyan érjem el életem fő célját. Családunk anyagiakban nem bővelkedett, "ismeretség" sem volt, ezért hát egyszerűen úgy határoztam, hogy ha már egyszer nagy fába vágom a fejszémet, akkor az legyen igazán kemény fa. Ez volt a prágai Károly Egyetem Orvosi Kara. Bevallom, nem sok reális reményem volt a sikerre, de ha már elhatároztam magam, úgy döntöttem, nem ijedek meg sem az idegen környezettől, sem a nyelvi nehézségektől. Ez az utóbbi volt a legijesztőbb, ugyanis csehül nem tudtam, csak néhány szót. Szlovák nyelvi tudásomra alapoztam, mely azonban lényegesen elmaradt a mai gimnazisták tudásától és beszédkészségétől. Riasztgattak is, hogy nehéz lesz, nem fogod bírni stb. Igazuk volt. Nehéz volt a kezdet, mint minden kezdet, de megment.

Bár nem tudtam a nyelvet, és tankönyvekhöz is nehéz volt akkoriban hozzájutni - igaz, nagyobb erőfeszítéssel -, de elvégeztem az első évfolyamot. Mindennapi nagyon szorgalmas tanulással én és még több más hozzám hasonló magyarjku diák leküzdöttük a legnehezebb akadályokat is. Nem voltunk agytrösztök, sem szupertehetségek, csak akartunk, és tudtuk, hogy mit akarunk. Elhatároztuk, hogy nem adjuk fel céljainkat semmi áron. Akadt közöttünk olyan is, aki évet ismételt, de végül is befejezte az "orvosit", és ma nagyon jó gyakorló fogorvosként dolgozik. És voltak olyan diákok is, akik magyar létükre szlovák tannyelvű középiskolába jártak, mégsem végeztek el a főiskolát. Ezzel csak azt akarom kihangsúlyozni, hogy hazug és megtévesztő az a demagóg állítás, mely szerint annak a gyerekeknek, aki főiskolát akar végezni, és többet kíván elérni az életben, csakis szlovák nyelvű iskolába kell járnia. Ez az állítás teljesen ellentétes a nagy cseh pedagógusnak, Komenskynak, a nemzetek tanítójának tanításával. S ha ez a tanítás elfogadott és megfelelő csehnek, szlováknak, németnek vagy más népeknek, úgy jól megszívlelendő tanács a mi számunkra is. A kishitűeknek nincs hazájuk, nincs kultúrájuk és nincs jövőjük sem. Nagy költőnk szavait parafrázisban így mondanám: sehonnai bitang ember, ki hogyha kell, anyanyelvén tanulni és szólni nem mer...

Természetesen, mint minden demokratikus jogállamban, nálunk is érvényesülésünk érdekében a hivatalos nyelvet jól el kell sajátítanunk. A legjobb, ha több nyelvet is ilyen következetesen iparkodunk megtanulni. És ami a magyar diákok érvényesülését illeti? Vannak sikeresebbek és kevésbé sikeresek közöttünk is... A határozott szándék és a kitartó munka a mérvadó!

Én orvos akartam lenni. Tanulmányaimat elvégeztem a prágai Károly Egyetem Orvosi Karán 1965-ben. Utána mint sebész dolgoztam Érsekújvárott. Megalapítottam városunkban az ortopédiát, ahol mint osztályvezető főorvos jelenleg is dolgozom. Közben öt évig a kórház igazgatója voltam. Jelenleg tagja vagyok a Szlovák Ortopéd és Traumatológiai Társaság tanácsadó testületének.

Állítom, magyar létemre, céljaim nagy részét sikerült elérnem. Nem nagy, csak reális célok voltak ezek, melyek elérésében sok szlovák barátom is segített. Miért is ne, hisz népeink évszázadok óta éltek itt együtt, s ha mesterségesen nem állítják őket szembe egymással, így lesz ez továbbra is.

Mindennek tudatában két lányomat is magyar tannyelvű iskolába adtam. Bízom benne, hogy ők is alma materünk sok-sok diákjával együtt elérik életük célját. Magyar műveltségük ebben bizonyára nem lesz akadály. A tapasztalatok azt bizonyítják, hogy ez az út járható, vállalni lehet és kell is.

MUDr. Tornóczy László
főorvos

Egy sportoló emlékei

Alig tíz év távlatából a gimnáziumi évek emlékképei olyannyira élők és elevenek, mintha a jelen történései lennének. Annál is inkább, mert az Érsekújvári Gimnáziumban eltöltött évek számomra az igazi önfelelt diákeveket jelentik a felnőtté válás küszöbén.

Már kisiskolás koromban a sport vonzáskörébe kerültem. Kezdetben a rendkívül erős mozgásigény hajtott. Kacérkodtam a szertornával, majd az úszás örömét is kipróbálva eljutottam a felismerésig, hogy az igazi örömforrás a kollektív sportágakban lelhető. Az egyén erejét erősítő közösség meghatározó jelentőséggel bírt életem minden szakaszában.

Diákeveim egyik legkedvesebb és legemlékezetesebb "csapata" egykori gimnáziumi osztályunk volt. A kis számú, de annál inkább hangadó fiúgárda nemcsak a tanulásban, hanem a csínytevésben is élen járt. A csinos és nem kevésbé tehetséges lányok gyűrűjében meghatványozódott vállalkozó kedvünk, amely felpezsdítette iskolánk egyébként is pergő életét. A "vagánykodás" mellett azonban jutott időnk a tanulásra, a sportra, az iskolaújítás szerkesztésére és még sok minden másra. Számos műszaki értelmiségi, egy pedagógus, két lelkész, egy orvos került ki ebből az összeforrott közösségből. Tanáraink megértő elnézéssel tartották kordában virtuskodásainkat, és emberközelből, nagy szeretettel és szakértelemmel irányították jövőnk alapozását.

Az iskolától, melyhez számtalan sok szép emlék fűz, 1983-ban kénytelen voltam búcsút venni. A Štart Remesloslužba TE kézilabdacsapata játékosaként szülővárosomban mintegy elköteleztem magam a sporttal. A kerületi bajnokságon felfigyeltek rám a kassai élsportoló-központ szakemberei, és hosszú latolgatás után döntöttem: elfogadva meghívásukat térben, ám lélekben soha eltávolodom a két legmeghatározóbb közösségtől: a védelmet, biztonságot jelentő családtól és a gondtalan diákevek színhelyétől, az újvári gimnáziumtól.

Akkor már sejtettem, hogy életem egy szakasza lezárul. A hobbiból kemény munka lett, a kézilabda életem részévé vált. A VSŽ (Kelet-szlovákiai Vasmű) játékosaként a kassai magyar gimnáziumban érettségiztem, majd az egyetemen is hű maradtam csapatomhoz, amely időközben csehszlovákiai bajnok lett. A kemény, kitartó munka meghozta eredményét: az ifjúsági válogatottban, később a felnőtt válogatottban bizonyíthattam. Sok lemondás árán - éjszakai tanulás, két fontos nemzetközi mérkőzés közötti vizsgák - gépészmérnöki diplomát szereztem. 1991 augusztusától Spanyolországban játszom a madridi Juventud Alcalá SC csapatában. Ezidőtájt az olimpiai válogatott keret tagjaként a barcelonai olimpiára készülünk teljes erőbevetéssel.

Számomra sosem volt kibékíthetetlen ellenség a tanulás és a sport. Nem volt nehéz a kettőt összeegyeztetnem, mert mindkettőt szerettem. Szerettem iskolába járni, szabadidőm minden percét pedig a sport töltötte ki. Számomra így vált teljessé az élet, melyet ma már saját kis családom tesz még tartalmasabbá és boldogabbá.

Megtiszteltetésnek érzem, hogy a jubileumi évkönyv lapjain szólhattam emlékeimről, vallhattam röviden magamról. A jeles évforduló évében szeretném leróni hálámat az alma maternek, kedves tanárainknak, akiknek sokat köszönhetek. Kívánom, hogy a tantermeiket évente tehetséges, érdeklődő diákok töltsék meg, akik öregbítik majd iskolájuk jóhírét.

Szűcs Csaba

Követendő példa

A minap egy hatalmas levelet kaptam Szőke Pista barátomtól, az Élet és Tudomány tudományos és ismeretterjesztő hetilap szerkesztőjétől. Ebben nagy örömmel olvastam, hogy mint az Érsekújvári Pázmány Péter Gimnázium egykori diákja a következő felajánlást teszi. Sorait szó szerint idézem: "Van-e az iskolának tanári könyvtára / a régít - nagyon értékeset - 45-ben gyalázatos módon elpusztították /, s ha igen, elfogadnak-e tőlem egy ötven-hatvan nyelvészeti, nyelv-művelő könyvből álló gyűjteményt?"

Ennyit az önzetlen adományozásról, ami arra utal, hogy a hazai talajon az anyaiskolában szerzett ismeretek, a magas színvonalon oktató tanárok előadásai mélyen bevesződtek a diákok tudatába, és sosem lehet ezekről megfélekedni. Mindig élő emlékek maradnak, mert kiirthatatlanul befészkeltek magukat a diákok tudatába, s arra ösztönöznek, hogy az iskolával szembeni hálát valamilyen módon viszonozzák. Az egyik így, a másik amúgy, mindenesetre azzal a céllal, hogy a tudományok eme középfokú szintere tovább gyarapodjon, szellemi kincsei sokasodjanak. Ezt a célt követi Szőke tanár úr adományozó gesztusa is, és biztosan hozzájárul ahhoz, hogy a mai tanári kar további ösztönzést és tudástöbbletet merítsen a felajánlott szellemi termékekből. Egyidejűleg ösztönzően hathat ez a példa azokra is, akiknek talán hasonló elképzeléseik vannak, és gyűjteményükből különböző műveket adományoznak volt iskolájuknak. Továbbá az iskola szertárainak állományát kiegészíthetnénk, mondjuk fizikai, kémiai oktató eszközökkel, hogy a mai tanulóifjúság azok segítségével mind magasabb és hatékonyabb tudásra teheszen szert.

E sorok írója felbuzdulva az első adományozó önzetlen jótettén, szintén hozzájárul a gimnázium tanári könyvgyűjtemény-állományának bővítéséhez. Mintegy 50-60 kötetnyi nyelvészeti, nyelv-művelő, történelmi és egyéb, tudást sugalló könyvvel járul hozzá annak gyarapításához, szerényen hozzájárulva, hogy a mai tanároknak is fokozza tudásszintjét, hisz az embernek mindenkor a leg-hűbb, legigazabb, mindig rendelkezésre álló barátja a KÖNYV.

Kedves volt diáktársak, diákok, kedves volt és mai oktatók, tanárok, kérjük, lehetőségük szerint segítsenek hozzá ennek a meginduló szellemi mozgalomnak a megvalósulásához, hogy a régi, megemmisült könyvtár ismét régi fényében, szellemi értékeinek teljében felüljüljön. Minden adományozónak már előre is hálás szívvel mondanak köszönetet a kezdeményezés pártfogói.

*Jánosy Sándor
az iskola egykori diákja
újságró*

Szkalapítvány

A budapesti Rákóczi Szövetség a külföldön élő volt érsekújvári diákok támogatásával Szkalapítványt létesít az érsekújvári gimnázium magyar tagozata tanulói számára.

A Rákóczi Szövetség az érsekújvári gimnázium megalakulása 150. évfordulója alkalmából - majd folytatólagosan minden iskolaévben - a szkalapítvány kamataiból pénzjutalomban részesíti az érsekújvári gimnázium magyar tagozatának érettségi előtt álló arra érdemes két tanulóját, akik gimnáziumi tanulmányaik idején a magyar irodalomban, illetve a történelemben kiváló eredményeket értek el.

A Szkalapítvány kuratóriuma a pénzjutalmat az intézet magyar nyelv és irodalom, illetve történelem szakos tanárai javaslata alapján ítéli oda.

Az első jutalmakat az arra érdemes tanulóknak a kuratórium az 1992.október 4-i ünnepségen adja át, majd az ezt követő minden évben október 2-án, a gimnázium megalapításának évfordulóján.

*Rákóczi Szövetség
Budapest*

Utószó

*Gimnáziumunk másfél évszázados múltra tekint vissza. Ez az időszak meghalad néhány embe-
röltöt, ám egy iskola életében nem számít különösen hosszú szakasznak. Számunkra az alapítás éve,
1842 nagyon távoli, ám el tudjuk képzelni azt az örömet, az elégtétel örömét, melyet akkor éreztek
városunk polgárai, amikor a gimnáziumalapítás érdekében tett fáradozásukat siker koronázta.
Tettük jelentőségéről, a Gimnázium fontosságáról egyrészt a korabeli feljegyzések illetve a növendé-
kek derek helytállása tanúskodnak.*

*A múltban minden iskolaév végén évkönyvet adott ki az iskola. Ezek az évkönyvek megőrizték az
utókor számára a Gimnázium akkori életét tükröző lényeges információkat. A hatvanas években ez
a hagyomány sajnos megszakadt. Az évforduló évében a régi tradíciót követve állítottuk össze
emlékkönyvünket. Felelevenítettük lapjain az iskola történelmét, és kiegészítettük azt a közelmúlt
eseményeivel. Tekintettel az Emlékkönyv korlátozott terjedelmére csupán az utolsó két évtizedről
készítettünk rövid áttekintést. 1969-től, a gimnáziumi oktatás újraindításának évétől mutatjuk be
iskolánkat a legjelentősebb eredmények és adatok tükrében. Kis könyvünk képet ad az iskola
jelenéről is, valamint teret ad a volt növendékek emlékeinek is.*

*Emlékkönyvünk nyilván más is lehetett volna. Mindenesetre arra törekedtünk, hogy rövid, de
annál lényegretörőbb tájékoztatást adjunk gimnáziumunkról, hisz könyvünk a jövőnek is szolgálatot
tehet avval, hogy tudósít a Gimnáziumról : egy olyan iskoláról, amelynek jóhírért sikereikkel gyara-
pítják mind a szlovák, mind a magyar tagozat növendékei.*

*Elena Laurincová
igazgatóhelyettes*

Az ünnepi hét műsora

szeptember 21. - október 4.	- Az iskola történetét bemutató kiállítás
szeptember 29.	- Nyitott kapuk napja az alapiskolák részére
szeptember 30.	- Beszélgetés az iskola régi diákjaival
október 1.	- Sportnap
október 2.	- Ünnepi műsor az iskola diákjai és a szülők számára
október 3.	- Az emléktáblák leleplezése
	- Ünnepi műsor a meghívott vendégek számára

Tartalomjegyzék

Előszó	3
150 éves az Érsekújvári Gimnázium	4
Kitűntek társaik közül	12
Az iskola igazgatói 1842-től napjainkig	17
A Gimnázium tanárai a 100 éves évfordulót követő években	18
Iskolánk a 150. jubileum évében	22
A tanulók névsora osztályok szerint	26
Érettségi vizsgák	35
Jó tollú diákjaink írásaiból	37
Hamar Nóra: Miért szeretem József Attilát?	37
Szűcs Enikő: Tudom	38
Ágh Anikó: Emlékszel, nagyapa...?	39
Szűcs Enikő: A tavalyi nyár	40
Sorok közt	40
Nátek Emese: Egy dolgozatírás története	41
Máté Mária: És kicsőngettek	42
Emlékeink	44
Dr. Dobossy László: Vallomás a hűségéről	44
Dr. Turczel Lajos: Részletek gimnazista naplóból	45
Luzsicza Lajos: Elindulás	48
Dr. Balázs András: Az érsekújvári gimnazisták és a Sarló	49
Szőke István: Érsekújvár ölelkezik Nové Zámkyval	51
MUDr. Tornóczy László: Magyaroknak lenni, művelt magyaroknak	52
Szűcs Csaba: Egy sportoló emlékei	54
Követendő példa	55
Szakilapítvány	56
Utószó	57
Az ünnepi hét műsora	58
Tartalomjegyzék	59

Egyszeri kiadvány az iskola megalapításának 150. évfordulója alkalmából.

Kiadja: Szlovák és Magyar Tannyelvű Gimnázium, Nové Zámky - Érsekújvár

Számítógépes szedés: **KORUND Desk Top**

Készült : AZ PRINT - LITERA nyomdában

Példányszám: 500